

Sid 2 | **LEDAREN:** Medlemmarna vill hålla samman trots olika åsikter. Kyrkans interna tråtor blev ett ärende för biskoparna – som bollar det tillbaka.

TORSDAG 14 FEBRUARI. NR 7/2013

Ensam och gammal mår dåligt
Sidan 5

Kyrkolagen är ett gränsland
Sidan 2

Tappade bort sig i duktigheten
Sidan 12

Templet är sprängstoff

Sidan 6

Upp till envar att bevara kyrkans enhet

Biskopsmötet utmanar medlemmarna att hålla ihop inom kyrkan.

Debattklimatet har blivit bättre. Men fortfarande måste olika åsikter få brottas mot varandra.

SIDAN 4

De tror inte enligt mallen

SIDAN 10

Bilaga till
Matteus

Inte nödvändigt med alkohol i nattvarden

Sidan 7

Visade sin tacksamhet genom att doktorera

Sidan 8

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Inte sams – men nog tillsammans

KP ”SE HUR DE kristna älskar varandra”, lyder ett av de bibelställen som man cyniskt brukar drämma till med när de inomkyrkliga svallvägarna går som högst. En i och för sig märklig utgångspunkt: Att älskande inte skulle kunna diskutera eller till och med gräla häftigt? Samtidigt är det ett faktum att de slitsamma evighetsfrågorna inom kyrkan har väl-lat djupa skador både inuti och utåt av många och segslitna sammandrabbningar. Det är inget självändamål att gräla och de djupaste och mest långvariga konflikterna också inom världspolitiken närs ofta så till den grad av själva grälet att många glömt vad det ursprungligen handlade om.

DÄRFÖR var det välkommet att kyrkomötesombudet Anna-Mari Kaskinen väddade om att kyrkan ska slå armarna om sin enhet, trots spretiga åsikter. Motionen bollades till biskopsmötet, som nu valt att ge den i retur till enskilda medlemmar och till de olika rörelserna och fraktionerna inom kyrkan. Trots att ledarna för kyrkan, biskopar och kyrkoherdar, bär ett särskilt ansvar för saken så är det något som alla måste slå vakt om, sägs det.

DET ÄR RÄTT och riktigt, samtidigt som det visar på det som är den protestantiska folkkyrkans både frihet och förbannelse. När man högljutt ropar efter kyrkans gemensamma linje och policy blir svaret enligt renlärig lutherdom: Tänk själv! Men fastän detta låter högt och fritt i teorin blir det problematiskt i praktiken – och därför har vi ändå sett preciseringar som genast kommer att handla om gråzoner: Ska vissa organisationer favoriseras/marginaliseras på grund av de teologiska uppfattningar de förespråkar? Vem ställer i så fall det kravet? Vilka tvingas i så fall efterfölja det? Ju mer den evangelisk-lutherska folkkyrkan antar formen av en lös överbyggnad för olika tolkningar av lutherdomen, desto mindre kan den överbyggnaden syssla med aktiv teologi om bygget ska hålla ihop. Ändå har ledningen gått in för teologiska fingervisningar, som hur bra de än är trots allt gör vissa läger inom kyrkan till vinnare och andra till förlorare.

VÄCKELSERÖRELSENA har ofta fått axla rollen som syndabock och själva ordet ”väckelserörelse” blir ibland ett kollektivt skällsord för bakåtsträvare i största allmänhet. Ändå är det just här de trognaste kyrkoanhängarna och kollektivets bärare finns. Bland annat Hanna Salomäki, forskare vid Kyrkans forskningscentral, visar i sina undersökningar att just inom väckelserörelserna finns det en aktiv kärna som stöder kyrkan – samtidigt som de paradoxalt nog känner sig oönskade i samma kyrka.

DET FINNS jämlikhetsfrågor inom kyrkan, som ska behandlas som sådana och inget annat. Där kommer man – också väckelsefolket – kanske till en punkt där det handlar om att acceptera att saker har förändrats, eller ta konsekvenserna. Men en av de mer komplicerade ojämlikhetsfrågorna är den där en del av den gemensamma kroppen rudimentförklaras som något man i tyst överenskommelse och med lämpligt överseende väntar ska trilla bort av sig själv så småningom. De mekanismerna har en otäck bismak av mobbning och översitteri och hör inte hemma i kyrkans gemenskap.

PROFILEN: PEKKA LEINO
”Kyrkan har inte råd att förlora de medlemmar för vilka bekännelsestroheten är en viktig sak.”

Ett stift större än Borgå

Nej, lagfarne assessorn Pekka Leino tänker inte på sitt eget stift i Esbo. Han tänker på de åtta procent av kyrkans medlemmar som känner sig visade på dörren för att de tror på det traditionella sättet.

TEXT OCH FOTO:
ROLF AF HÄLLSTRÖM

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör:
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn 09 6126 1551

Johan Myrskog
tfn (09) 612 615 52

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Joanna Lindén-Montes

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer
Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.
Lämna in din annons utan extra kostnader

via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn (09) 612 615 50,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 69 €
Utlandet 84 €

Kyrktian heter huset i Esbo centrum, byggd som två sammankopplade medeltida kyrkor i tegel. Domkapitlets plenial finns i tredje våningen, i en vitrin hänger biskopens mässhake och på väggen ett enda biskopsporträtt.

– Esbo stift är landets yngsta, säger lagfarna assessorn **Pekka Leino** i marimekkoskjorta. Han har nyss doktorerat för andra gången, nu vid Åbo akademi.

– Det har nästan inte funnits någonting om kyrkorätt på svenska, förklarar Leino, finlandssvensk på möderet och med många kusiner i Raseborgstrakten.

Hans nya opus ”Endast kyrkans egen angelägenhet” ser på kyrkan som

ett trossamfund, hans föregående avhandling hade ett förvaltningsrättsligt perspektiv.

Leino har i praktiken skött kyrkliga juristjobb på alla förvaltningsnivåer, kyrkostyrelse, samfälligheter och domkapitel. En tid var han dessutom regeringssekreterare på undervisningsministeriet där de kyrkliga frågorna handhas och drar en anekdot från tiden då **Pär Stenbäck** var undervisningsminister. Tillsammans slog de ett rekord i att snabbt driva en ändring genom hela lagstiftningsprocessen. Substansen var kanske inte den häftigaste, en diakonissas tjänstebostad var på den tiden begränsad till ett rum och kök.

– Men diakonissorna var glada.

PÅ LUTHERS tid hade Esboassessorn **Pekka Leino** kallats doktor i bägge rätterna, både den kyrkliga och den världsliga.

Att folk skriver ut sig ur kyrkan bekymrar Leino. Inte så mycket de som frivilligt väljer att lämna något de inte tror på. Utan de som känner sig utkörda från sin egen kyrka på grund av sitt sätt att tro. Drivet till sin spets, folk som tror som kyrkan trott i två tusen år och en dag vaknar som kriminella, åtalade och fällda för diskriminering. Enligt kyrkans forskningscentral kan de som har en traditionell trosuppfattning uppgå till 8 – 10 procent av kyrkans medlemmar.

– Det är ett helt stift, större än Borgå stift, säger Leino. Kyrkan har inte råd att förlora de medlemmar för vilka bekännelsetroheten är en viktig sak.

Kyrkans rättsordning är unik

Fram till 1997 var domkapitlen statliga ämbetsverk och lagfarna assessorn kunde därför avnjuta en speciell förmån i mitten av 90-talet.

– En tjänsteman kunde arbeta några månader i ett annat nordiskt land, säger Leino som den vägen fått direkt insyn i de nordiska kyrkornas förvaltning.

Svenska kyrkan verkade uppfattas som en del av folkhemmet, på samma sätt som akuten, socialen eller systemet. Medan dopet för alla kyrkor världen över är grunden för medlemskap tyckte de svenska folkhemspolitikerna att det var ett teologiskt och därför onödigt krav. Dess teologiska identitet som trossamfund har försvagats.

Vår egen folkkyrka har en autonomi med en rättsordning som är unik i hela världen, understryker Leino. Det är kyrkan som själv formulerar kyrkolagen.

– Riksdagen kan inte ändra på innehållet, bara godkänna eller förkasta.

Leino påpekar att lagen som födde folkkyrkan år 1869 öppnade också möjligheten att lämna kyrkan. Det var inte kyrkan utan statsmakten som bromsade en religionsfrihetslag genom hela den ryska tiden. För den kejserliga överheten var det otänkbart att också ortodoxa finländare skulle få rätt att lämna sin kyrka.

Kyrkan ger upp sin autonomi

Det som nu händer är att kyrkan på olika sätt sagt upp sin religiösa autonomi. Leino medger att ”nystatskyrklighet” är ett ordmonster men han har inte kommit på något bättre. Han satt själv på första parkett som kyrkomötesombud när prästämbetet gjordes könsneutralt år 1986. Oberoende av kläm och annat var andemeningen att såväl gammaltroende som de som trodde på det nya sättet skulle få vara med i samma kyrka.

Prästämberet är ett teologiskt begrepp medan prästtjänsten är ett förvaltningsrättsligt begrepp.

– Nu behandlas prästerna som enbart tjänstemän, säger han. Statens respekt för kyrkan finns formellt kvar men kyrkan själv låter statliga bestämmelser komma in bakvägen. Staten respekterade tidigare sina medlemmars samveten och tillät civiltjänsten som ett alternativ. Leino frågar sig varför inte kyrkan kan göra på samma sätt?

Sin avhandling ramar han in mellan två professorsцитat. ”I en allomfat-

tande folkkyrka tvingas man acceptera ett och annat som inte hör till evangeliet”. Å andra sidan: ”Kyrkan måste känna sin egen religiösa identitet, annars blir kyrkan ett pysselland”. Helig, helig, helig blir trevlig, trevlig, trevlig som man säger i Sverige.

Små avsteg hela tiden

Det är små avsteg hela tiden. Fram till 1993 skulle man vara konfirmerad för att få rösta i kyrkliga val, det vill säga formellt troende. Nu började man resonera så att den som betalar kyrkoskatt också måste få rösta. Ett resonemang som hör hemma i ett aktiebolag men inte i en kyrka.

– I förra församlingsvalet fanns grupper som marknadsförde sig med ”kom med och gör kyrkan sådan du vill ha den”.

Enligt Leino är skillnaden stor mellan att vara folkkyrka och folkets kyrka.

– Kyrkan har hamnat fel när samvetsfrågor avgörs i världslig domstol som diskrimineringsbrott, säger kyrkojuristen som vill att kyrkans liberala falang avstår från att ta till statskyrkoåtgärder för att eliminera sina meningsmotståndare.

Hur rädda ansiktet?

Under sin karriär har Leino också varit jurist vid kyrkans arbetsmarknadsverk. Hans chef på den tiden hette **Jouni Veinio**.

– När fackorganisationerna med sina krav målat in sig i ett hörn brukade Veinio säga att nu behövs ”ansiktstvättvatten”.

Begreppet som Leino använder i sin avhandling är det samma som i asiatisk kultur kallas att rädda ansiktet. Det är vad kyrkan skulle behöva nu.

Leino har två doktorsavhandlingar bakom sig och han har löpt två maratonlopp, det första i Stockholm för två år sedan.

– I fjol var vädret extremt, tre fyra grader som i januari. Somliga löpare sprang med en plastsäck över kroppen.

Någon tredje doktorsavhandling blir det inte. Däremot är siktet inställt på Stockholm maraton i juni med ett halvmaraton i Helsingfors som uppvärmning.

– Jag siktar på en tid mellan 3,59 och 4.30 i Stockholm. Ganska bra för en sån här gubbe.

PEKKA LEINO

DOKTORERADE I KYRKORÄTT VID ÅBO AKADEMI I HÖSTAS. ÄR SEDAN TIDIGARE JURIS DOKTOR MED EN AVHANDLING OM KYRKOFÖRVALTNING.

LAGFAREN ASSESSOR VID DOMKAPITLET I ESBO STIFT. TIDIGARE JURIST BÅDE PÅ KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETER OCH VID KYRKOSTYRELSEN.

Stina Lindgård vald till ordförande

PRÄSTFÖRBUNDET.

Stina Lindgård, kaplan i Borgå svenska domkyrkoförsamling är ny ordförande för de svenska prästerna i Finland. Hon valdes till posten av förbundets styrelse den 22 januari. Lindgård sitter också som stiftets representant i styrelsen för Finlands kyrkas prästförbund och i Kyrkans Akademiker (AKI).

Kanslichef nu på webben

FACEBOOK. Kyrkostyrelsens kanslichef **Jukka Keskitalo** har just öppnat sin egen facebook sida. Enligt hans sekreterare **Anneli Vartiainen** kommer han att vara aktiv på veckobasis snarare än dagsbasis.

På sin facebooksida skriver Keskitalo om aktuella saker i kyrkan och samhället, och diskuterar till den mån han hinner.

Tammerforsungarna på Ålandsskriba

SKRIFTSKOLA. Årets konfirmandgrupp från Tammerfors svenska församling kommer att åka på skriftskolläger till Åland.

– Vi har en ganska liten grupp konfirmander och har tidigare år samarbetat med Björneborg. Men i år kommer Björneborg att hålla ett tvåspråkigt läger tillsammans med finska församlingen, berättar kyrkoherde

Kim Rantala i Tammerfors.

För att hitta en ny, lagom stor samarbetspartner ringde han runt församlingarna på Åland.

– Saltvik nappade så det blir läger på Lemböte lägergård med ungefär 30 ungdomar. Det är särskilt bra med tanke på Tammerforsbornas språkbakgrund. På Åland så måste de tala svenska för att bli förstådda.

Biskopsmötet manar till enhet

SAMMANHÅLLNING. Det kommer inte bara an på biskoparna att ta ansvar för kyrkans enhet. Både enskilda medlemmar och rörelser inom kyrkan har ett gemensamt ansvar att hålla ihop.

TEXT: JOHAN SANDBERG FOTO: MALIN AHO

Det framgår ur den mellanrapport som biskopsmötet gjort om kyrkans enhet. Rapporten är ett svar på den motion som elva ombud under ledning av **Anna-Mari Kaskinen** gjorde till kyrkomötet i mars 2011.

Ombuden ville då att kyrkostyrelsen skulle grunda en arbetsgrupp där representanter för olika riktningar skulle samlas, diskutera och be för enheten inom kyrkan.

För två år sedan gick debatten om parförhållanden inom kyrkan, säger **Anna-Mari Kaskinen**. Det var en tid av kontroverser och konfrontationer. Kyrkomötet hade nyss godkänt förbönnen för samkönade par och vi hade valt ny ärkebiskop, ett val som föregåtts av debatt. Då kändes det som om man bara stred inom kyrkan.

På två år har det skett en förändring, och den förändringen har inte enbart skett på biskopsnivå.

Anna-Mari Kaskinen

Kyrkomötet konstaterade däremot att enhetsfrågan inte hör till kyrkostyrelsen utan till biskopsmötet.

Biskopsmötet har diskuterat frågan under tre sessioner, säger biskopsmötets generalsekreterare **Jyri Komulainen**. I februari ifjol tillsattes en intern arbetsgrupp för ärendet.

I går offentliggjordes för första gången en kort mellanrapport om de tankar och förslag som biskoparnas arbetsgrupp kommit fram till.

Mellanrapportens budskap är en inbjudan till kyrkans medlemmar att ta kyrkans enhet i beaktande, säger **Komulainen**. Varje medlem har ansvar för enheten även om det yttersta ansvaret ligger hos biskoparna och kyrkoherdarna.

Målet en långsiktig process

Enligt **Komulainen** behöver det nödvändigtvis inte komma någon slutrapport även om man nu talar om en mellanrapport.

Det är en mellanrapport i det avseendet att arbetet inte tar slut i och med detta. Men avsikten är inte att skriva ännu en rapport utan att skapa en långsiktig process där biskopsmötet är en aktör.

Komulainen påpekar också att en-

ten bland de kristna var en fråga som både Jesus och Paulus prioriterade.

Spänningen mellan idealet och verkligheten syns redan i Nya testamentet, säger han. Jesus bad ju för att vi kristna ska vara ett liksom han och Fadern är ett. Vi ser i Apostlagärningarna och breven som Paulus skrev att det fanns motsättningar redan i de första församlingarna. Vi lever fortfarande i det spänningsfältet.

Anna-Mari Kaskinen är glad över att biskoparna tog tag i saken.

Jag vet att biskop **Irja Askola** har fört rundabordsamtal med personer som representerar olika linjer till exempel i fördelningen av understöden till missionsorganisationerna. Frågan har nog avancerat.

Själv har **Kaskinen** inte deltagit i diskussionerna föranledda av motionen.

Vår avsikt för två år sedan var att skapa ett forum där kyrkans medlemmar med olika åsikt och från olika rörelser kunde diskutera och gemensamt finna en väg för kyrkan, säger hon. Där man kunde mötas som människor och inte behövde föra dialogen genom media. Samtidigt kunde man fundera på hur man kan undvika att motsättningar hålls vid liv av media.

Hon har noterat att det skett ett mö-

te mellan de olika lägren inom kyrkan sedan motionen skrevs.

Vad jag följt med på Internet verkar det som om läget i kyrkan inte är lika tillspetsat nu som det var då vi lämnade in motionen, säger hon. På två år har det skett en förändring, och den förändringen har inte skett enbart på biskopsnivå.

Bättre på att lyssna på varandra

Det verkar som om folk blivit bättre på att lyssna på varandras åsikter. Också väckelserörelserna har visat ett större mod att frångå en enad fasad utåt och erkänna att det finns olika åsikter inom rörelserna själva. Och det är ju sunt.

Men behovet av dialog finns fortfarande kvar.

Dialogen är mycket viktig, säger **Kaskinen**. Då kyrkans medlemsantal minskar så är det fortfarande aktuellt att fundera på vilka saker som förenar kyrkan. Idag är medlemskapet i kyrkan ett val och inte något som påförs automatiskt. Var och en väljer att döpa sitt barn eller inte. Kyrkan har ett stort ansvar i att skapa en gemenskap som drar folk till sig. Om kyrkan utåt sett bara är ett forum för konflikter så drar den inte folk till sig.

VATIKANEN PENSIONERING

Påvens avgång överraskade

Den katolska världen överraskades tidigare i veckan när påven **Benedictus XVI** meddelade om att han avgår den 28 februari.

Jag har undersökt mitt samvete inför Gud och

kommit till klarhet att mina krafter, på grund av stigande ålder inte längre

är tillräckliga för att sköta Petri uppdrag, sade den 85-årige påven enligt den text som Vatikanen publicerat.

Det är första gången på sexhundra år som en påve avgår. Vanligtvis sitter påven kvar tills han dör. År 1415 avgick **Gregorius XII**

efter en konflikt i kyrkan.

Det är en bra sak att påven gör markeringen att avgå då han är sjuk och gammal. Det tvingar fram en diskussion om pensionsålder inom kyrkan. Det är en stor sak, säger **Caterina Stenius** som själv är katolik.

För ett år sedan började

påven använda käpp. Nyligen verkade han ha svårt att läsa en text.

Påven **Benedictus XVI** är född **Joseph Aloisius Ratzinger** i Tyskland. Han efterträdde **Johannes Paulus II** i april 2005 och är den katolska kyrkans 265:e påve.

Benedictus XVI har an-

setts vara teologiskt konservativ. Han har försvaret den katolska kyrkans doktriner och värderingar. Men han har också gjort flera beslut som strider mot den konservativa stämpeln som han har. Som till exempel att avgå.

JOHAN SANDBERG

De spanar efter ensamhet

FRIVILLIGARBETE. Det är inte svårt att få tag på volontärer till olika organisationer och projekt. Men enligt den senaste statistiken behövs det också mer frivilliga nu än någonsin tidigare.

TEXT: JOHAN MYRSKOG

Gemensamt ansvar är just nu aktuellt, årets kampanj samlar in pengar för ensamstående äldre runt om i Finland. Enligt statistikcentralen begär en person över 65 år självmord varannan dag.

– Det är chockerande statistik, säger Sari Vapaavuori som är vice verksamhetsledare på Helsingfors mission.

Hon får medhåll av Anne Rémy som arbetar på Gemensamt ansvar (GA).

– Det är nog en av orsakerna till att vi valt att satsa årets GA-kampanj på ensamstående äldre, säger Rémy.

Ensamheten är utbredd vare sig man bor i en stor stad eller ute på landet.

– Tjugo procent av pengarna vi samlar in kommer att gå till Tyynelä utvecklingscenter. De ska använda pengarna till att utbilda människor som söker upp ensamstående äldre.

PERSONER SOM själva upplevt ensamhet har största chansen att hjälpa andra ensamma.

FOTO: GEMENSAMT ANSVAR/ STEFAN BREMER

Till det projektet behövs det främst äldre personer som vill hjälpa andra äldre som har glömts bort och inte har några kontakter.

– Några pilotförsamlingar kommer att utbildas för att sedan utbilda vidare på de egna orterna, säger Rémy.

– De frivilliga kommer givetvis inte att göra allting

själva men de kommer att fungera som en slags ”spånare” efter utstötta äldre, säger Rémy. De ska också uppmuntra andra att hålla ögon och öron öppna.

Hjälpen ur samma båt

– Det finns otroligt många ensamma människor i Finland. Antingen har de inte någon

att umgås med eller så är de för stolta för att söka sig till andra, säger Sari Vapaavuori.

Hon betonar styrkan hos personer som själva någon gång fått ta emot hjälp.

– Tröskeln är ofta lågre att acceptera hjälpen om den kommer från en person som själv suttit i samma båt, säger hon.

Färdiga projekt fungerar

– Det som lockar många människor att jobba frivilligt är känslan av att kunna hjälpa till, säger Sari Vapaavuori.

– Många, främst unga, är intresserade av att bära ansvar och att dela med sig av sin tid till andra.

Enligt Vapaavuori ligger

nyckeln i rekryteringsarbetet i att ha ett färdigt projekt som erbjuder människor ett sätt att hjälpa till.

– Om man har en klar målgrupp och ett klart syfte så behöver inte de frivilliga slösa tid på att ta reda på en massa saker utan får en uppgift färdigt i handen, säger hon.

– Då får de rikta in sin energi på att göra de praktiska sakerna de färdigt är inställda på att göra.

Aktiva unga

Det är många unga som lockas av frivilligarbete. Trots att det finns volontärer i alla åldrar så är medelåldern bland frivilligarbetarna på Helsingfors mission cirka 35, uppskattar Sari Vapaavuori.

– Traditionellt har det varit mest medelålderskvinnor som arbetat frivilligt men numera är det väldigt ungdomsbaserat, säger hon.

– Studeranden som har lediga dagar bidrar gärna med sin tid.

Fastän det inte är svårt att rekrytera frivilliga så är det viktigt att inte glömma dem heller.

– Vi måste också vara måna om de frivilligas stöd och ork, säger Sari Vapaavuori.

– De kan lätt glömmas bort om projektet är för omfattande

VBO
MARKET
VARUBODEN - OSLA

RAINBOW

Förmånligt till vardagen

199
Rainbow Kaffe brygg- eller pannmalet, 500 g (3,98/kg)

589
Rainbow Gräddost 1 kg

495 Rainbow Tunna kycklingfiléer 430-500 g (11,51-9,90/kg)	849 Rainbow Gris yttre filébiffar, 800 g (10,61/kg) ursprungsland Danmark	239/kg Rainbow Marinerade kyckling lårbén	199 Rainbow A-klass grillkorv 400 g (4,98/kg)
169 Rainbow Rotfrukter för ugnsbakning, djupfryst, 600 g (2,82/kg)	361 Rainbow Gourmet karamellglass, 0,9 l (4,01/l)	239 Rainbow Tunn palvad skinka 300 g (7,97/kg)	099 Rainbow Apelsinjuice 1 l

Priserna gäller i alla Varuboden-Oslas S-marketer hela mars.

• Åland • Hangö • Ingå • Karis • Grankulla, Norra • Grankulla, Södra
• Kyrkslätt • Lovisa • Nickby • Pojo • Borgå, Centrum • Borgå, Vårberga
• Borgå, Näse • Sjundeå • Söderkulla • Ekenäs • Veikkola

Du kan ansluta dig som ägare och kund också på www.varuboden-osla.fi

BONUS UPP TILL 5 %. BETALA MED S-FÖRMÅNSKORTET, DU FÅR BETALNINGSSÄTTSFÖRMÅN 0,5 %

BORGÅPRÄSTEN
MIA Anderssén-Löf studerade modern hebreiska i Jerusalem.
FOTO: JANNE LÖF

Dynamitbygge i Jerusalem

JUDENDOM. Det kan låta som käbbel mellan Jerusalems svartrockade ortodoxa judar. Men om judarnas tempel återuppbyggs måste Klippmoskén med sin gyllene kupol bort. Det är världspolitiskt sprängstoff.

TEXT: ROLF AF HÅLLSTRÖM

Mia Anderssén-Löf, församlingspastori Borgå, har under hösten varit studieledig för att studera språk vid universitetet i Jerusalem.

– Jag behöver den moderna hebreiskan för att kunna följa argumentationen mellan de judiska grupper som är för eller emot återuppbyggnaden av Jerusalems tempel, säger hon.

Bibelhebreiskan från Åbo akademi räcker inte till för att kunna forska för den doktorsavhandling i judaistik som Anderssén-Löf har som mål.

De ultraortodoxa judarna – haredim – med sin kännsypaka svara klädsel, skägg och tinninglockar bildar tio procent av befolkningen i Israel. En god haredi har i regel stor familj men lever ofta på samhällets bidrag för att kunna ägna sig åt sin religion. Det är inte okontroversiellt ens i Israel.

– De ultraortodoxas rätt att vara befriade från militärtjänst är under ständig diskussion, säger Anderssén-Löf.

I Jerusalem är haredi dubbelt så många som i landet i stort, dessutom följer många jerusalemjudar åtminstone delvis ortodoxa traditioner kring mat och sab-

bat. De sekulära judarna är i minoritet.

– I Jerusalem står bussarna på den judiska sabbaten och det går inte att lyfta pengar från bankomaterna.

Checkpoint Kalandia

De arabiska bussarna i östra Jerusalem kör också fredagar så Anderssén-Löf kom hem till Beit Hanina där hon bodde. Hennes grannar var palestinier med blått ID-kort som ger rätt att bo i östra Jerusalem utan att vara israeler.

Hennes lutherska församling låg i Ramallah på andra sidan den långa och ringlande säkerhetsmuren som stänger västbankspalestinierna med grönt ID-kort ute. För att komma till kyrkan måste hon ta sig igenom den ökända checkpointen Kalandia, med korridorer av galler och svängdörrar som på-

minde henne om skolans studiebesök vid Snellmans korvfabrik i Jakobstad.

– Det kan vara jobbigt, men jag vet att jag kommer igenom. Och ingen tar mitt finländska pass.

Hennes palestinska vänner med grönt ID-kort måste anhålla om tillstånd månader i förväg för ett besök i Jerusalem på tio kilometers avstånd från Ramallah. Trots tillstånd kan de få beskedet ”kom igen i morgon” eller att tillståndet inte gäller. I värsta fall kan de bli misshandlade.

Hon har läst rapporter som säger att tre av fyra israeliska judar anser att en upprepning av nazisternas judeutrotning upplevs som sannolik eller mycket sannolik. Och att staten Israel är den bästa garanten för att detta inte ska ske.

– Vi vill gärna tro att det som hände för 70 år sedan inte kan hända igen, säger hon.

Under sina fyra månader i Jerusalem har hon lärt sig att man inte kan utgå från finländska förhållanden för att förstå allt vad man ser.

– Jag har fått respekt för de helt olika erfarenheter man kan få ur samma situation.

Plats på Tempelberget

I Jerusalem finns Klagomuren, de sista

resterna av templet som romarna förstörde år 70. Under snart två tusen år i forskningsringen har de religiösa judarna bevarat sin gammaltestamentliga tro. I dag har de återvänt från forskningsringen. Tanken att återuppbygga templet som är så centralt i judendomen ligger snubblande nära.

Redan nu arbetar man för att judar med de religiöst korrekta släktbanden skulle intressera sig för att bli tempelpräster.

I Anderssén-Löfs forskningspapper med översikt över olika judiska rörelser, från bosättarnas *Gush Emunim* till de ultraortodoxa, nämns också *Ateret Kohanim*. Den rörelsen kan kopplas till tunga namn som premiärminister **Benjamin Netanjahu** eller hans framlidne kollega **Ariel Sharon**. Det innebär att tempeluppbyggnaden varken är eller varit något otänkbart projekt ens för ledande politiker.

Men det är bland de ultraortodoxa judarna åsikterna går mest i sär, säger Anderssén-Löf: ”En människa får inte föregripa Guds handlande”, säger de mest renläriga bland de ultraortodoxa för vilka både sionism och staten Israel är ett djävulens påfund. Deras motståndare, de religiösa sionisterna som politiskt ställer upp för staten Israel, säger att Guds frälsningsplan bara väntar på att människan ska göra sin del.

Det står redan två moskéer på Tempelberget så idén om ett återuppbyggt tempel kan verka absurd. Men debatten om tempelbygget kan gå i högst i konstruktiva banor: ”Kunde man inte montera ner klippmoskén och transportera den till Mecka?” Al Aqsa-moskén har trots sin mindre synlighet en betydligt centralare position inom islam än klippmoskén som är mera minnesmärke än moské.

Forskare i judendomen säger att det var just inställningen att ”det är inte vår sak att påverka våra öden” som gjorde det möjligt att Europas judar kunde utrotas av nazisterna. För de ultraortodoxa sionisterna ett bevis att man ska ta sitt öde i egna händer. Positionerna är låsta.

”Jag har lärt mig ha respekt för de helt annorlunda erfarenheter man kan göra ur samma situation.”

Mia Anderssén-Löf

GULDKUPOLEN ÖVER Jerusalem, Klippmoskén, är egentligen ingen moské alls. Den viktigare Al Aqsa-moskén ligger mindre synligt på Tempelberget.

Alla borde ha en vän

VÄNSKAP. För Maria Borg-Karlsson har vänskapen tagit en annan form än den tidigare haft. Men de centrala delarna är fortfarande de samma.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN MYRSKOG

– Det är en rikedom att ha vänner. Alla borde ha åtminstone en vän, säger Maria Borg-Karlsson som är församlingens sekreterare i Kyrkslättssvenska församling.

Hon upplever att vänskapen ser annorlunda ut nu när hon har familj jämfört med hur den såg ut tidigare.

– Familjemedlemmarna är ju de personer man umgås med varje dag medan det blir mer sporadiskt om jag träffar vänner, säger hon.

– Tillsammans med vännerna hittar vi kanske på mer och får se saker ur en annan infallsvinkel. Det berikar livet.

Känner varandra

För Maria Borg-Karlsson är vänskap något oerhört värdefullt. Vad hon värdesätter mest i en vänskap är också klart.

– Ärlighet. Och så det faktum att man ser något i vännerna som den själv kanske inte ser och som man själv inte har, säger hon. Då kan man alltid uppmuntra den personen att till exempel söka ett jobb som kunde passa honom eller henne.

Hon poängterar att när man känner en annan person bra kan man också lättare se på varandra från ett mera objektivt perspektiv utifrån.

– Man kan ge och ta information på ett annorlunda sätt när man vet var man har varandra.

– Man kan också tala om vad som helst med en god vän, säger hon.

Vänner via familjen

Maria Borg-Karlsson gör oli-

MARIA BORG-KARLSSON i Kyrkslätt gläds över de vänskapsrelationer hon har.

ka saker med olika vänner. Men de flesta vännerna hon umgås med nuförtiden är någon form av familjebekanta som familjen lärt känna tillsammans.

– När vi träffas med en vän brukar vi diskutera eller gå på teater eller konserter och liknande, säger Borg-Karlsson.

– Ibland reser vi också tillsammans men då är familjen också med.

Via barnen har Maria Borg-Karlsson fått många nya bekanskap. Det tycker hon är roligt.

– Jag har fått lära kän-

na många av mina döttrars kompisar också vilket alltid är roligt fast jag nog mycket väl vet att det inte är mina egna vänner, säger hon.

Vänverksamhet

På Alla hjärtans dag kommer Maria Borg-Karlsson att ta en ledig från jobbet för att se på när hennes dotter åker lastbil på bänkskuddardagen. Alla hjärtans dag är inte något hon egentligen relaterar så mycket till.

– Dagen har kommit först under min vuxna tid så jag har aldrig riktigt tänkt så mycket på den. Fast jag tyck-

er att det är trevligt med vän-temat, säger hon.

Kyrkslätt svenska församling är med i nättjänsten Helhjärtat. Via den kan man anmäla sig om man vill vara med i väntjänsten, som upprätthålls tillsammans med Röda korset. Borg-Karlsson tycker att det är en väldigt viktig uppgift som de frivilliga tar sig an.

– Vänverksamheten går ut på att besöka personer som inte har så många vänner, främst äldre. Det är något jag upplever att behövs mer och mer i dagens samhälle, säger hon.

VÅGA FRÅGA

Måste nattvardsvinet innehålla alkohol?

SIXTEN EK-STRAND är stiftsdekan vid Borgå stifts domkapitel.

Varför kan man inte helt gå inför alkoholfritt nattvardsvin i våra kyrkor och församlingar? Finns det teologiska eller andra skäl för att fortsätta med att ha både alkoholhaltigt och alkoholfritt nattvardsvin?

INOM DEN evangelisk-lutherska kyrkan i Finland är det biskopsmötet som ger direktiv gällande nattvardsfirandet. Så även i fråga om nattvardsvinet. Enligt det beslut som biskopsmötet tog 1978 och sedermera bekräftade 1999 bör nattvardsvinet komma från "det som vinstocken ger" (Matt 26:29). "Som nattvardsvin använder man enligt kyrkans tradition och allmän praxis vin som framställts av vindruvor."

Vinet kan vara rött eller vitt, och man kan också späda ut det med vatten. Alkoholfritt vin kan användas, men det bör då också vara framställt av vindruvor.

Enligt biskopsmötets beslut bör församlingen ges möjlighet att erhalla alkoholfritt vin samt glutenfria oblater.

DEN PRAXIS som har bildats i de allra flesta av landets församlingar är att man tillhandahåller både alkoholhaltigt och alkoholfritt nattvardsvin. En del församlingar har dock fattat beslut om att enbart använda alkoholfritt nattvardsvin eftersom alla kan dricka detta. Motiven för ett sådant förfarande utgår från att det inte är lämpligt att erbjuda alkoholhaltigt vin till barn som deltar i nattvarden eller till personer med alkoholproblem.

Det finns således inga starka teologiska argument för att använda enbart alkoholhaltigt nattvardsvin. Ibland har man argumenterat för alkoholhaltigt vin med hänvisning till dels Jesu instiftelse av nattvarden och den kyrkliga traditionen, dels med hänvisning till att hållbarheten är bättre och att alkoholen i vinet vid användande av gemensam kalk förhindrar att smitta sprids. Det senare argumentet har dock ifrågasatts av medicinsk expertis eftersom alkoholhalten i nattvardsvinet är så låg att den inte har någon större desinficerande verkan.

Om frågan är viktig för frågeställaren lönar det sig alltid att diskutera frågan med församlingens kyrkoherde och eventuellt be församlingens förtroendemannaorgan fatta beslut om att använda enbart alkoholfritt nattvardsvin.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

VARIATORREMMAR TILL ALLA MÄRKEN

Betjäningen som fungerar!

www.kumi-jarvinen.com

GUMMI-JÄRVINEN AB

Remmar, remskivor, slangar, o-ringar, stefa-lätningar, mannhjul, lyftbälten, tejp.

TEGELBRUKSGATAN 47, 65100 VASA 06-317 4044, 317 2629 FAX 06-312 6288

PÅ TVÄREN ROLF AF HÄLLSTRÖM

Jag var på plats förstås

Paradsidan på ett nästan prick tio år gammalt Hufvudstadsblad pryds av en bild på författaren **Alexandra Fuller** på promotionsresa i Finland. Fuller växte upp i det vi-

ta Rhodesia som efter inbördeskriget blev det svarta Zimbabwe. Bredvid henne finns en bild på mig, hemkommen från en arbetsresa i hennes land. Inne i tidningen får vi var sin intervju.

Zimbabwe var redan för tio år sedan på väg mot en ekonomisk och politisk ka-

tastrof. Sedan dess har inflationen ätit upp landets valuta. Zimbabwe är det svarta Afrikas Vitryssland med kriminella gatugång och presidentpartiet som tentakler på samma maktapparat.

Haffar polisen i ett sådant land en finländsk jour-

nalist är det en nyhet. Då en mycket odramatisk sådan, den handlar om att sitta i hotellarest på en solig terrass och en daglig utfärd till säkerhetspolisens baracker. Det är kolpapper mellan förhållsbladen, fingeravtryck som tas med stämpeldyna medan den tyska am-

bassadören underhåller de haffade journalisterna med historier från Namibia.

Men liksom i filmen *Historien om Pi* finns samma storry också i en hotfullare version. När min afrikanska kollega berättar den kan man känna diktaturens grepp.

En expert på utveck-

lingsbistånd sa en gång att man också i de mest korrupta länder alltid kan hitta en myndighet med hyggligt folk som det går att samarbeta med. Det kan mitt journalistjag instämna i, tyvärr också i att redan den som läser sin Fuller känner Zimbabwe bättre än jag.

Fadderbarnet Alphon

FADDERVERKSAMHET. Alphonse Malle Sarr kunde tack vare stöd från flera fadderföräldrar gå i skola. Vi har träffat hans fadderföräldrar Irja och Aulis Tupeli i Jakobstad och Alphonse i Senegal. Nu har han doktorerat.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Det hela började med en tre veckors turistresa till Gambia 2008. I samband med den gjorde resesällskapet som bestod av Irja och Aulis Tupeli samt Christina och Kalle Nybacka en avstickare till grannlandet Senegal.

– Vi hade en bekant från Vasa som var missionär i Senegal som vi ville besöka, säger Irja Tupeli. Först kändes det omöjligt eftersom det handlade om olika länder. Men när vi väl var i Gambia började vi undersöka möjligheten att göra resan till Senegal. Vi fick kontakt med två av Finska Missionssällskapets missionärer i Senegal via epost. Utanför hotellet fanns en liten turistbyrå som vi kom överens om priset med. Våra bekanta lovade möta oss utanför Fatick.

Resan till Gambia och Senegal var en upplevelse. Från Gambia tog det fem sex timmar att ta sig till Fatick. Gränskontrollen var omständlig.

– Den påminde om ryska tullen. Tur att vi varit till Ryssland flera gånger. Det gällde bara att hålla sig lugn.

I Senegal fick de bekanta sig med Finska Missionssällskapets arbete i landet.

– Vi blev väl mottagna och vi besökte byar där FMS arbetade och skolorna i dessa byar. Klasserna höll till i hus med kala cementväggar. De behöver ju ingen värme. Barnen tittade långt och med förskräckta ögon på de ljushyade människorna som hälsade på. När vi såg hur de hade de i byarna i Senegal bestämde vi oss för att vi ville understöda arbetet på något sätt, säger Irja.

De såg nog fattigdomen i Gambia också.

– Men där var vi som turister och saknade möjlighet att ge varaktig hjälp, säger Aulis.

Såg behovet med egna ögon

Under de fem dagarna de vistades i Senegal fick sällskapet också bekanta sig med missionssällskapets fadderarbete. Medan de var i Senegal bestämde de sig för att bli faddrar.

Alphonse Malle Sarr utsågs till fadderbarn åt dem. De valde inte själva. Alphonse gick då i gymnasiet.

– Vi träffade inte Alphonse medan vi var i Senegal, säger Aulis. Vi har inte träffat honom senare heller.

För att skapa trygghet för båda parter är det viktigt att faddrar och fadderbarn inte har direktkontakt. All brevväxling går via FMS som också sett till att breven blivit översatta till och från franska.

– Vi brukar få brev ett par gånger om året. Vi har sänt brev och bilder av oss, barnen och barnbarnen och till jul en lite julklapp som rymts i ett kuvert, säger Irja. Vi har också fått bilder av Alp-

honse och hans föräldrar. De har det mycket fattigt.

– Alphonse har skrivit att han ber för oss, och vi brukar också be för honom, säger Aulis.

Förblir faddrar

Alphonse hade också andra faddrar som understödde honom.

– Nu behöver vi inte stöda Alphonse längre. Han har doktorerat i farmakologi och ska börja jobba nu, säger Irja.

Till examen skickade de en gåva med barnbarnet som reste till Senegal tillsammans med Kronoby gymnasium. Inte heller hon träffade Alfons men gåvan blev förmedlad.

– Men vi kommer nog att fortsätta vara faddrar. Det kan vi inte sluta med. Men nu ändrar systemet. Vi stöder inte längre ett namngivet barn utan stödet betalas ut åt det barn som behöver det bäst. Och det är helt rätt. Men det har också varit fint att kunna stöda en namngiven person, säger Aulis.

I praktiken har fadderskapet gått ut på att de månatligen betalat tjugo euro till FMS. Ett belopp som banken automatiskt dragit av.

– Så vi har egentligen inte märkt av det, säger Aulis. Vi har sju barn och alla har arbete. De väntar sig ingen hjälp av oss. Vi får vara tacksamma att vi har det så bra här i Finland.

Irja säger att det betytt mycket för dem att ha en kontakt i Senegal och att de kunnat hjälpa en studerande där.

– Eftersom vi sett hur det är i Senegal tycker vi det är viktigt, säger Irja.

Hjärta för missionen i Ryssland

Även om de haft ett fadderbarn i Senegal så har Aulis och Irja Tupeli sitt hjärta i Ryssland. Ända till för två år sedan ansvarade Aulis för missionen i Ingermanland i Kingisepp inom Laestadianernas fridsföreningars förbund. Han gjorde sex resor om året till Ryssland. Det höll han på med i tio år.

– Vi har sett så mycket i Ryssland, inte bara Ingermanland utan också Sibirien, säger Aulis. Vi värdesätter missionsarbete där ordet förs fram. Det humanitära arbetet och förkunnelsen går hand i hand. Vad hjälper det att förkunna ordet om folk inte ha skor på fötterna så att de kan komma och lyssna på förkunnelsen.

Men reseintresset består. Många resor görs också i sällskap av paret Nybacka.

– Det är tron som förenar oss, säger de.

ALPHONSES FADDRAR. Aulis och Irja Tupeli har stött Alfons sedan 2008.

se doktorerade

ALPHONSE HAR alltid haft en passion för hälsofrågor. Här håller han upp en bild av sina faddrar Aulis och Irja Tupeli.

Den pojken kommer att gå långt

TEXT OCH FOTO: ANN-KATRIN STORE

Det är förkylningstider även i Senegal, när vi träffas med **Alphonse Malle Sarr**, fadderbarnet som doktorerade i farmakologi för två månader sedan. – Drick guier-té, det öppnar luftrören, säger den nybakade doktorn då jag hostar. Det var bland annat om den växens inverkan på luftvägarnas sjukdomar och astma han doktorerade.

Alphonse Malle Sarr började i skola i hembyn Ngohe. Först gick han i statens skola men rektorn föreslog att pojken skulle flyttas till en katolsk skola där undervisningen var mera regelbunden. För att kunna gå där behövdes pengar eftersom skolan var en privat skola. Familjen hade ett litet jordbruk som inte gav möjligheter till dylika utsvävningar. Men föräldrarna hade hört om att man i kyrkan hade fadderverksamhet. De anhöll om att sonen skulle antas som fadderbarn, vilket skedde då familjen uppfyllde kriterierna för en mindre bemedd familj med sina 8 barn.

Stannade aldrig på klassen

– Genast Alphonse kom med i fadderprogrammet märkte vi att den pojken kommer att gå långt, berättar **Niokhor Séne**, den senegalesiska lutherska kyrkans fadderansvariga. Han stannade

aldrig på klassen under hela sin skoltid, det är ovanligt här. Han var alltid bland de två bästa i klassen. Nu är vi nog både stolta och glada i kyrkan då vi har fått vara med på vår första doktorsdisputation. Detta tack vare finländska faddrar.

– Jag har alltid haft en passion för hälsofrågor, berättar Alphonse. Redan som barn var jag intresserad av allt som hade med sjukdom att göra. Jag funderade ut olika lösningar för hur folk skulle bli friska. Min mamma hade hönor och när deras kycklingar var sjuka gav jag dem injektioner med sprutor jag sparade. Det var nog bara vatten jag kunde injicera, och åtminstone gjorde det dem inte mera sjuka, säger han med ett småleende.

Doktorsavhandlingen behandlade preventiva effekter av senegalesiska medicinalväxter vid behandling av inflammatoriska luftvägssjukdomar.

– Iserere-kulturen använde våra äldre medicinalväxter för att kurera sjuka. Jag ville ta vara på den kunskapen genom att forska i deras inverkan på sjukdomar. Astma och luftvägssjukdomar finns det mycket av här. Jag undersökte två plantor, guiera senegalesis och immenocardia acida. Den senare finns det inte så mycket av i Senegal på grund av det torra ökenklimatet, men guiera senegalesis finns och används. Med djurförsök kom jag fram till att en tinktur av guiera-bladen mins-

”Jag har många gånger funderat hur jag någonsin skall kunna tacka faddrarna för all den hjälp jag fått.”

Alphonse Malle Sarr

kar obstruktionen, luftvägarnas sammandragning, och hjälper den sjuka att andas bättre. Om jag får möjlighet vill jag fortsätta forskningen om några år. I bästa fall kan man ersätta kortison med dessa medicinalplantor. Men, säger han bestämt, det är inte bara att göra te och dricka och tro att det verkar som en medicin. Man måste känna till doseringen, fel doserad blir medicinalväxter farliga.

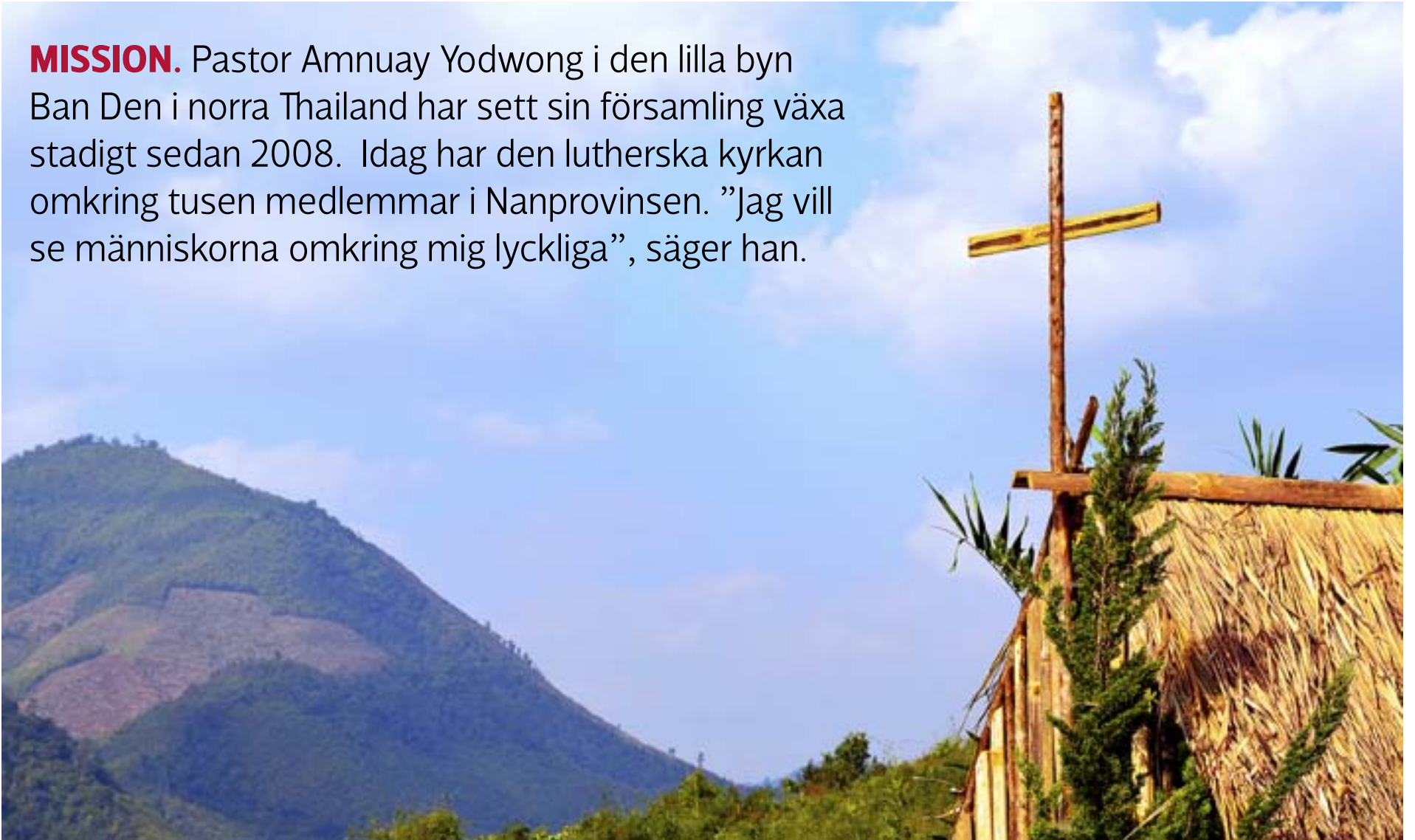
Tackar genom arbete

Alphonse Malle Sarr har haft flera faddrar som stött hans skolgång och studier via Finska Missionssällskapet. Aulis och Irmeli Tupeli är några av dem som varit med i arbetet.

– Jag har många gånger funderat hur jag någonsin ska kunna tacka faddrarna för all den hjälp jag fått. Några brev har jag skrivit till dem under åren. Eftersom jag kommer från en fattig miljö och inte har haft möjlighet att sända dem gåvor som tack så har jag tänkt att jag genom att arbeta bra redan från första klass kan jag tacka dem på det sättet. Deras hjälp skulle inte gå om intet på grund av att jag slarvade. Jag sänder dem alla min hälsning. Deras satsning var inte bortkastad!

Om några år räknar Alphonse med att kunna öppna sitt eget apotek och genom det försörja sin egen lilla familj, men också syskonen i hembyn.

MISSION. Pastor Amnuay Yodwong i den lilla byn Ban Den i norra Thailand har sett sin församling växa stadigt sedan 2008. Idag har den lutherska kyrkan omkring tusen medlemmar i Nanprovinsen. ”Jag vill se människorna omkring mig lyckliga”, säger han.

I MITTEN från vänster: Ana-Jak Jaibing. Australiensaren Simon King tänder en svävande lykta. Traditionell dans under gudstjänsten hos luafolket.

NERE FRÅN vänster: Volontärteamet från Australien och missionärerna från Finska Missionssällskapet blev ombudda att be för kyrkans evangelister. Riikka-Maria och Tomas Kolkka besökte Nan för första gången tillsammans med sin son Matias i januari 2013.

JAI PING visar hon en gammal andeport i byn. ”När byn blev kristen böt vi ut de gamla symbolerna mot kors.”

ATT BYGGA en bambukyrka är ett fysiskt krävande arbete. Volontärerna har klättrat i berg och huggit ned bambun.

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPETS koordinator Leena Waismaa lär känna två seniorer från det australiensiska teamet.

Bambukyrkor i bergen

TEXT OCH FOTO: **JOANNA LINDÉN-MONTES** (INFORMATÖR/FMS)

Vi korsar floden Wa som löper i nord-sydlig riktning genom dalgången i provinsen Nan. Efter en halvtimmes bilfärd från staden Bo Klua är vi framme i byn Ban Den. Här, i den lutherska kyrkans sjätte distrikt, bor pastor **Amnuay Yodwong** tillsammans med sin fru och fyra adoptivflickor.

Vi överraskas av ett gäng australiensare som tvättar av skyfflar och sorterar verktyg på trappan till provinsens enda kyrkobyggnad. **Simon King**, projektledare från den evangelisk-lutherska kyrkan i Australien, sitter i skuggan och spanar ut över den glada folksamlingen.

– Det här är vår sista dag! Vi har hunnit bygga fyra bambukyrkor under två veckor, i byarna Ban Na Lae, Ban Pa Kua, Hoey Torn och Hoey Mii, berättar han och sträcker samtidigt på ryggen. Följ med så ska du få se!

Vägen är krokig och solen gassar på de gröna kullarna. Vi kör genom en dalgång och upp igen till nästa by.

– I vissa byar här är 75 procent av invånarna kristna. Det finns en stark och enkel tro bland folket. Det här är något jag tar med mig hem igen till Australien. Där analyserar vi teologiska begrepp och debatterar olika synsätt. Här tror människorna bara, litat på Gud, säger Simon King ivrigt när vi åker mot nästa by längs med floden.

Rädslan försvann

I januari byggde det australiensiska volontärteamet fyra bambukyrkor för lua-folket i Nan. Finska Missionssällskapet betalade byggnadsmaterialet för ett par av dem.

Vid en liten nybyggd bambukyrka, en så kallad ”sala”, i byn Hoey Mii väntar 45-åriga **Ana-Jak Jaibing**. Han har hjälpt till med konstruktionsarbetet. Ana-Jak har varit kristen i ett par år.

– Förr hade jag ofta ont i ryggen. Jag bad ofta om råd hos byns traditionella helare. Det var dyrt att gå dit och ryggvärken försvann inte trots att vi offra-

de. Men nu är jag inte rädd för andarna längre och slipper offra.

De flesta i Ana-Jaks by är animister. När Ana-Jak berättade om sin tro för sin hustru blev han slagen och tvungen att lämna sitt hem och sina två barn.

– Jag reste till Bangkok och deltog i ett seminarium som kyrkan ordnade. Jag var borta i ett par veckor.

När Ana-Jak återvände till Hoey Mii försonades han med sin fru. Hon hade också blivit intresserad av den kristna tron.

– Vi fick stöd av pastor Amnuay i början. Tron ger oss glädje. Vi vet att ingenting kan göra oss illa. Vi respekterar varandra och har det bättre som familj nu, säger Ana-Jak.

Han lutar sig tillbaka med ett belåtet leende och ser sig om i den lilla bambukyrkan. Ett plåttak ska ge församlingen skydd under regnperioden.

Simon King planerar redan nästa års resa till Thailand. Han har redan besökt Nan fem gånger.

Han har fått stöd av missionär **Simon MacKenzie** som arbetar bland lua-folket, utsänd av den evangelisk-lutherska kyrkan i Australien.

– Idén till resorna föddes för sex år sedan när en grupp ungdomar i St. Marc's församling i Epping ville åka på en missionsresa. Flera elever drömde om att vi skulle åka till Thailand. Sedan kom det en förfrågan från kyrkan här som behövde hjälp för att bygga nya predikoplatser.

Simon är glad över samarbetet i byarna.

– I vissa byar hade vi så mycket som 30 lokala medhjälpare. Det är ett fysiskt krävande arbete. Vi har klättrat upp för branta berg och själva huggit all den bambu vi behövde till väggar och bärande konstruktioner.

Lärde av lua-folket

Thailändska svävande rispapperslyktor tänds i Ban Den. Byns församlingsmedlemmar, australiensare och finländare hjälps åt.

Inne i kyrkan väntar pastor Amnuay Yodwong tillsammans med sin fru **Yupha**. På bänkarna finns sänghäften utströdda efter kvällens avskedsfest för

det australiensiska teamet.

Bakom sig har paret en intensiv period som krävt extra arbetsinsatser, nämligen julfirandet.

Amnuay samarbetar med en grupp evangelister som besöker de olika predikoplatserna, eller bambukyrkorna, ute i byarna.

Amnuay började arbeta som präst i församlingen år 2008. Han har byggt upp sin församling genom genuin omsorg om människorna i sin omgivning. Idag finns det omkring tusen döpta församlingsmedlemmar i den lutherska kyrkan i Nanprovinsen. Amnuay berättar att ungefär hundra personer döps varje år.

– När jag började arbeta som präst i församlingen insåg jag genast att jag måste börja med att lära känna människorna, bli som en lua. Jag var en högt utbildad teolog från Bangkok men visste inte hur människorna här tänkte. Under våra två första år här gjorde vi hembesök, hjälpte sjuka och samtalande med människorna. Efter hand började människorna komma till oss för att fira gudstjänst.

Den lutherska kyrkan rotades sig i Nanprovinsen 1998 när kyrkans förra biskop **Visanukorn Upama** besökte Bo Klua tillsammans med en lokal evangelist.

Brist på arbete

– Eftersom folket vill hinna till åkrarna där de odlar ris och majs börjar gudstjänsterna tidigt. Ute i byarna redan kring sex eller sju på morgonen och här i kyrkan halv tio-tiden. Det brukar bli trängsel i bambukyrkorna, säger Amnuay.

Inkomstskillnaderna är stora i Thailand och människorna på landsbygden är fattiga. Allt färre klarar av att försörja sig enbart på jordbruk. Många flyttar till Bangkok i brist på arbete.

Amnuay har tillsammans med sin fru tagit hand om fyra tonårsflickor vars föräldrar har flyttat bort från Ban Den för att arbeta. De håller flickorna som sina egna och presenterar dem som sina döttrar.

En procent kristna

Thailand har starka buddistiska röt-

”Jag bad ofta om råd hos byns traditionella helare. Det var dyrt att gå dit och ryggvärken försvann inte trots att vi offrade. Men du är jag inte rädd för andarna längre och slipper offra.”

Ana-Jak Jaibing

ter och nationalidentiteten förknippas med religionen. Det finns en allmän uppfattning om att en riktig thailändare bara kan vara buddist.

Thailand är samtidigt ett av de land i Asien där det finns minst kristna, mindre än en procent av befolkningen.

Amnuay säger att han vill visa andra thailändare vad den kristna tron går ut på i praktiken.

– Med kärleksfulla handlingar öppnar man många dörrar. Jag drivs av kärleken till mina medmänniskor och vill se människorna omkring mig lyckliga.

Finländska missionärer till Nan

Läskunnigheten är mycket låg i området och många slutar skolan tidigt för att arbeta med jordbruket. Undervisningen i grundskolorna ordnas bara på thai. Men kyrkan vill gärna tjäna folket på deras eget språk och behöver hjälp med att utveckla verksamheten. Det finns ännu inget Nya Testamentet på luaspråket.

Finska Missionssällskapet planerar sända två missionärspår till Nan. **Riikka-Maria** och **Tomas Kolkka**, som stöds av församlingar i Borgå stift, studerar just nu thailändska i Bangkok och förbereder sig på kommande uppdrag i Nanprovinsen. Enligt planerna kommer Tomas att arbeta med bibelundervisning samt språk- och läskunnighetsarbete tillsammans med lua-folket. Riikka-Maria behövs inom musikerarbetet, både i Nan och vid lutherska seminariet i Bangkok.

THAILANDS LUTHERANER

• **Thailands evangelisk-lutherska kyrka**, ELCT, grundades 1994, som ett resultat av missionsarbetet mellan flera lutherska kyrkor och missionsorganisationer.

• **Kyrkan har** idag cirka 4 000 medlemmar och 19 församlingar, varav 8 finns i huvudstaden Bangkok. Församlingarna växer speciellt i landets nordöstra delar och i norra Thailand bland luaminoriteten.

ELLIPS

På väg uppåt

Då en femtedel av NHL-säsongen spelats har Mikael Granlund noterats för de blygsamma poängen 1+2 på nio matcher. Och genast är diskussionsforum fyllda med kommentarer om att han inte håller måttet och att han är för vek och kortväxt för att klara sig på NHL-nivå.

Vad har dessa människor förväntat sig? Att Granlund ska komma till NHL och dominera genast från början?

Efter en lyckad sejour i AHL där han noterades för 21 poäng på 21 matcher är utmaningen nu en helt annan då Granlund ska försöka visa att han håller NHL-klass. I Finland är förväntningarna på honom skyhöga och det kan man ju förstå eftersom han är det största finska superlöftet sedan Saku Koivu.

Men trots att han blivit utmanad förut och levererat under press är det här hans största utmaning i karriären hittills. Då en proffsidrottares lyckas görs han till en halvgud som konstant förväntas att lyckas. Det är så lätt att haka upp sig på framgångar och prestationer att när dessa uteblir så är någonting på tok.

I det långa loppet måste vi inse att han trots allt också bara är en vanlig människa. Det är orimligt att förvänta sig att han med det samma ska prestera på toppnivå. Inte desto mindre är det just det som mer och mer kommer att krävas av honom. Efter en något trevande start måste Granlund småningom bli mera beslutsam och börja ta för sig mera.

Men att i det här skedet räkna ut honom är inte bara överdrivet och utan grund. Hur kan man vara så trängsynt? Jag tar nästan illa upp av det. Granlund har potential långt utöver det vanliga.

JOHAN MYRSKOG

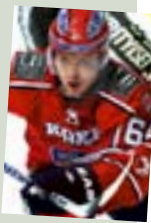

FOTO: WIKIMEDIA

Våga ge tummen upp åt dig själv

SJÄLVKÄNSLA. Alla vill ha så många "likes" som möjligt. Också i de sociala medierna syns vår längtan efter bekräftelse. Coachen och författaren Cajsa Tengblad tycker vi ska strunta i jantelagen och våga gilla oss själva – till och med på facebook.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

I vår kultur ska man inte slå sig för bröset och framhäva sig själv. Å andra sidan är det lika egoistiskt att förminska sig i förhållande till andra.

– Går du bara runt och tänker på hur ful och fel du känner dig så är du minst lika fokuserad på dig själv som en skrytsam person, säger **Cajsa Tengblad** som föreläste om prestation och självkänsla både på Åland, i Österbotten och huvudstadsregionen förra veckan.

Hon säger att det finns en slags falsk ödmjukhet.

– Egentligen är det frågan om självömkan och det tar all din energi om du hela tiden måste tänka på vad andra tycker om dig.

Inget snabbfix

Coachen och författaren Cajsa Tengblad rekommenderar att vi ska glömma vår egen navel och lyfta blicken mot omgivningen.

– Livet är ett tillsammansprojekt. Vi fostras till att bli självständiga, bita ihop och klara oss själva. I själva verket blir alla problem mindre om du vågar berättas för någon hur du känner dig. Ensam är inte stark.

Själv slöt hon sig som tonåring när hennes föräldrar skilde sig.

– Och i tystnad och ensamhet växer alla problem.

Som 25-åring drabbades hon av ätstörningar. Total kontroll över maten var enligt henne ett sätt att försöka ta kontroll över livet som stormade runt omkring.

– Grundproblemet var nog min negativa självbild och låga självkänsla. Men en sann självbild och god självkänsla är inget man får över en natt, det finns inget snabbfix.

Och det är här som tillsammansprojektet, att leva livet tillsammans med andra, blir viktigt. Hon talar om kärlekstanken, en behållare för bekräftelse och kärlek, som varje människa bär inom sig.

– **JAG SKRIVER** sådant som jag själv behöver få höra så jämför dig inte med mig, säger Cajsa Tengblad om sin nyaste bok *Prestationsprinsessan*.

– Se mig, hör mig, rör mig! ropar vi alla och det är bara tillsammans som vi kan bekräfta och fylla på varandras tankar.

Prestationsprinsessan

Det finns många bra sätt att bekräfta en människa på, och några dåliga.

– Risken är att vi bara ser vad andra gör och inte vad eller vem de är. Visst ska man berömma någon som gör bra saker, vad duktig du är, men det får inte bli det enda sättet för oss att bli bekräftade. Vi är ju varelsor och inte "görelser".

Cajsa Tengblad är själv väldigt duktig. Hon klarade sig bra redan i skolan och idrottade på hög nivå. Nu är hon både egen företagare och efterfrågad föreläsare med hem och stor familj att ta hand om.

– Det är ett privilegium att vara duktig, många saker är lättare för den som lär sig fort och är aktiv. Men det finns också baksidor med duktighet och prestation.

Själv fick hon tidigt känna av avundsjukan från andra, klasskamrater som inte gillade hennes framgångar.

– Det ställs också många krav på den som är duktig, alla förväntar sig automatsikt lite mer och det är lätt att tappa bort sig själv och sin egen vilja bland alla förväntningar.

Rädsla för att misslyckas kan också hämma en duktig personlighet att försöka sig på nya saker. Vad händer om jag misslyckas? Vem är jag då?

– Det blir ett meningslöst liv om du aldrig vågar försöka på något nytt eller säga något ogenomtänkt i rädsla för att det inte ska fungera prickfritt. Alla behöver misslyckas men ofta är vi mycket bättre på att ge vännerna en ny

chans jämfört med att förlåta oss själva för våra snedsteg.

Prestationstro

Den ambitiösa tonårsCajsa försökte också vara duktig på områden som inte har något med prestation att göra som till exempel tro. Då hon döptes i pingstkyrkan på 1980-talet betonades karismatiska gåvor som tungotal och andedop. Trots att hon gärna velat så upplevde hon inte att hon hade gåvorna.

– Jag undrade vad det var för fel på mig. Om Gud inte tyckte lika bra om mig som om de andra.

Senare träffade hon en präst som befriade henne från prestationstankarna kring tro.

– Nådegåvorna är inte medaljer som vi förtjänar utan just gåvor som ges av nåd. Men också tron blir lätt ännu ett område där jag måste prestera för att vara något fast Jesus säger att vi ska komma för att vila och få frid, inte för att prestera och förtjäna.

Det heter också att vi ska bära varandras bördor, inte andras.

– I dag är tron för mig en famn där jag kan lasta av. Jesus är en i "mitt team", en av dem som jag litar på och som jag kan be om hjälp.

Våga gilla

I januari släpptes Cajsa Tengblads tredje bok *Prestationsprinsessan - Min revolt mot duktigheten* (Libris).

– Jag vill föra fram människan bakom prestationerna. Att vi har ett värde som människor oberoende av vad vi jobbar med eller studerar.

Boken innehåller både Tengblads egen berättelse men också många handgripliga råd och övningar för en bättre självkänsla. De två första strategierna hon brukar ge för livet är att vara sann mot sig själv och att vårda sina relationer.

– Försök att gilla dig själv för den du är och inte för det du gör. Och se varandra, hör varandra, rör varandra. Hjälpt varandra att få ihop sanna bilder om er själva.

Enligt Tengblad är det inte frågan om "egoboost" och självcentrering, det är medmänsklighet.

– Strunta i jantelagen och prova att trycka gilla om din egen status på facebook om du vågar. Du skrev ju uppdateringen själv så du måste ju tycka att det är bra!

En mogen vägvisare

BOK

Istället för balans – sök Gud.

Författare: Robert Eriksson
Förlag: Libris

Robert Eriksson (f. 1978) är pastor och föreståndare i Sävadalens missionskyrka i Sverige. Han är också

sångare, musiker och skribent. Det här är hans första bok.

Som ung upplevde han ett inre tryck på att dela upp livet i "kristet" och "världsligt". Det ledde bland annat till att han rensade ut all musik som inte var direkt kristen. Ungefär 200 cd-skivor åkte rätt ned i soptunnan. Några år senare köpte han många av de skivor han tidigare kastat bort.

Men han ser inte till-

taget som enbart naivt. Det handlade om en längtan efter att Gud skulle bli mera verklig i livet.

Erikssons bok för in läsaren i en helguten världsbild där allting som händer i livet blir en del i Guds stora berättelse. Har vi som högsta prioritet i livet att söka balans och harmoni, är det naturligt att vi gång på gång blir djupt besvikna när vi prövat än den ena, än den andra metoden eller tek-

niken. Söker vi istället Gud så hittar vi inte heller den perfekta balansen i livet men vi kan lära oss leva ett liv i Guds närhet, här och nu och mitt i vardagens både upp- och nedgångar.

Eriksson har många hänvisningar till aktuella kristna författare och deras tankar. Han väver in referat på ett naturligt sätt i berättelsen om sitt eget liv och sina tankar om att vara kristen i dag. Musiken

spelar också en stor roll i hans liv och i boken.

Erikssons bok förmedlar bilden av en mogen tro som inte räds för världen. Hans tankar är uppbyggande och inspirerande och han visar läsaren att ett helhjärtat kristet liv inte behöver eller får innebära att man på ett konstlat sätt delar in livet i religiöst och icke-religiöst. Livet är här och nu skriver han, Gud är här och nu.

TOMAS VON MARTENS

CAJSA TENGBLAD är friskvårdspedagog, coach och författare. Hon bor i Kaxholmen utanför Jönköping i Sverige.
FOTO: ANDREAS JOAKIMSSON

Från ytan till rötterna

BOOK

Lika delar liv och luft

Författare: Sara Jungersten
Förlag: Schildts & Söderströms 2013

Möt Mira, 30-åringen som har full kontroll. Hon har bantat ner sig, tränat upp sig och gjort om sig till en svalt perfekt kvinna. En rik man har hon, och ett fantastiskt hus som figurerar i inredningstidningarna. När *Lika delar liv och luft* tar sin början har Mira just gripit sig an projekt familjebildning, också det en pusselbit i framgångssagan.

Mira är den där sortens kvinna som jag omväxlande tycker synd om och provoceras av. Ett sådant hemskt liv, tänker jag. Och: varför betar hon sig så här?

Som i alla goda berättelser ligger svaret på frågan inte så långt borta. Graviditeten blir inte vad Mira tänkt sig, och efter en hastig separation från maken återvänder hon till föräldrahemmet på den österbottniska landsbygden – till allt det där där hon trodde att hon lämnat bakom sig för alltid.

Trots att Mira inledningsvis går mig på nerverna hugger *Lika delar liv och luft* ändå tag. Det är något pockande under ytan, något jag vill komma åt. Och Mira är en på många sätt mästertligt skriven huvudperson just för att Jungersten visar oss varifrån denna ytfixerade kvinna kommer. Att hon haft ett annat liv som hon valde att bryta upp från, men också att det fanns en orsak till att hon valde ytans väg.

Att huvudpersonen engagerar är halva behållningen med romanen. Den andra halvan är Jungerstens

känsla för detaljer och miljö. Resan Mira gör från Vasa till hembyn må vara kort om man räknar kilometer, likväl är steget enormt och den österbottniska landsbygden sluter sig om läsaren i ett nafs. Självt ler jag förtjust åt detaljerna: antydning till diftonger som Mira hör i sitt namn när föräldrarna uttalar det, eller besväret med att veta om man faktiskt ska gå in genom huvudingången eller genom pannrumsdörren när man första gången besöker någon. Bilen som är oändligt mer än ett transportmedel och skammen över att behöva få pappas bil uppdragen ur ett snöigt dike medan byns hela älgjaktlag ser på och vet exakt vem man är.

Jungersten tycks ha gjort de krisande unga kvinnorna med kontrollbehov till sitt hemområde. I *Lika delar liv och luft* gör hon det dessutom ännu mera engagerande än i debuten *Wanna-be*. Kanske är det för att det finns mer att göra upp med i sitt liv om man är 30 snarare än 20, kanske handlar det om spänningen mellan landsbygd och stad. För min del får Jungersten gärna skriva fler böcker om krisande unga kvinnor. I synnerhet eftersom *Lika delar liv och luft* inte nöjer sig med att följa Mira genom krisen utan också vågar sätta fingret på vad det är som är fel – inte bara i Mira utan i den värld som skapar liv som mest bygger på luft.

Visst är det välskrivet och lättläst, men Miras resa lockar till eftertanke. Skulle det inte vara för att Mira till slut blir sin egen hejklack hade jag varit första frivilliga till att ta den rollen när jag läst mig till slutet av boken.

ERIKA RÖNNGÅRD

SARA JUNGERSTEN gräver sig in bakom ytfixeringen i *Lika delar liv och luft*. FOTO: RODAS / ALEXANDRESCU

ANGELÄGET!

Tomas Sjödin i pocket:

Tusen olevda liv finns inom mig **8,20 €**
Jag lutar åt Gud **7,50 €**

Aktuellt:

Temadag med Tomas Sjödin
20.2 i Nykarleby!
Fontana Media medverkar
med bokförsäljning.

Ett brustet halleluja,
Den enklaste glädjen,
Eftervärme,
När träden avlövas ser
man längre från vårt kök,
Reservkraft
7,90 €

 Fontana Media

www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30
info@fontanamedia.fi

KRYSSET FEBRUARI

LEAS SON 1 MÅNAD	YANKEE	FOLK- SLAG I SIBIRIEN	FINNAR	KINES	ENA	JAG HAR FUNNIT MINNEN DAVID PS 29:2	HJÄLPE- DÄD	CAMEL- BERT ÅS	ERBIUM
→					BOODE HAR I ITALIEN SEPTOR 2001 18 JUN 7:19				↓
SLUT- ORD I BÖN			DÖRR- VAKTARE NÄR KÖPA KÖRSET				SNABBA SVENSK TECKNARE		
VINST				UT- TÄLNING DÄLIG VANA				TON	RENONS
			KRYDDA						AMNAR
ROF STÄMPLIN- DAVST- STUKDOM				GE STRYK		MOT- VILJA	ÅTER- STOD LIG ÖVER- VÄNING		
			BÄTTYP GRAMM- FON- SKIVAN					KUSTAR- TELLARIE FRANSEK GATA	
MÄKTA	DANIK 8 VACKER			NYHETS- BYRA MED- DELANDEN		HAR VÄRIT MED LÄNGE TEOLOG (1886-1943)			
					SATS		SKRYMSKE	SNÄLL	FARA
					AN- SKAFFA DÖR				ANDERÅS DET FINNT ENJ VAL- MÖJLIG- HET
BMA 2013	↓	RUTI- NERAD	SKÄLVA	FÄGEL Jes 38:14	FLECK- STÄMPLIN LÄR- RÄNKILM	FISKE- LINA			
ERSÄT- NING						ANSIKTE ÄR UTANPÅ			INDIUM
						SNED LIVLIG			STYCK
INSEKT Ords 6:6	↓							14/11	ETT LUSTIGT ORD
RAMSA TILL I LONDON	TIDIGT SKYNDÄ				SVALG	TING BEDI PÅ LATIN			KATT- DJUR BO FÖR BJÖRN
				Ö I ÖSÅR SÅR NICKEL					
			KOMMUN I LAPP- LAND			LEVER VI I			LYRISK DIKT
29/7 AGRESOR						TRAPPOR			SOM UNGEFÄR

Konstruerat av BRITT-MARI ANDTFOLK

JANUARIKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Solveig Westerlund**, Pargas, **Sinikka Granholm**, Kirjala och **Kerstin Bergström**, Paipis.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 5 mars 2013 till:
Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors.
Märk kuvertet "Februarkryssset".
De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset följer 1917 års översättning. **Lycka till!**

Namn & adress:

.....
.....
.....

BMA 2013	KYRK- FADRA	RAMSA TILL I LONDON	A	LEANG KÄRLEK LÄR- RÄNKILM	GO	ELAK HET	PRE- NYTEL	B	OST	STOFF	M	STAD I LONDON	S	AVEN I LONDON
→	HERREN	→	ÄR	↓	ARJA									
ELRE	IRLAND				TIMOTEUS									
STAD I LONDON	EFE	SUS			LEIDEN	FÄGEL I LONDON								
	FRAS	ROF ACT- DATUM			SKRI	VÄRT SNABBA								
KITTSKA KUNSTEN	OR	HUVUD- VÄG		ILSKAT SÄTTA	ARGT	↓	20/6							
	SNABEL	YTRA		GEVÄR	INTER- SEKTION	AH								
LÄNG NÄRA	Y	FORMEN ÖPEN			ETISK	VERBLIV KRYFON								
YRKE PÅNÄR	MUN				SKÄNK	RÖD KORSET								
FLECK- STÄMPLIN VÄRD	↓	P	DUO DIRAM RE 6:5	FLECK- STÄMPLIN TENN	O	DÖDA LAND	USA	SLÄ KAN KORSET	AGAR	LEAS BOKEN KORSET KORSET	DINA	NALLE	PREL- AVDAG	
	SVANS	SLÖS			ODAL	SEL								
GRÖDA	ÄRING	LEGA- RITH			DOPA	SLÖ								
SKUMME	G	FÄRRE			ALTAREN	STAD I DUL- GARDEN					PLEVEN	TON	LA	
	ÖGNA	ENGELN FLECK- STÄMPLIN			NIGER	ÖFRAN- STÄMPLIN TÄTTA					FÄVIT	SK	ELI PÅNÄR SKYNDÄ	EB
PÄNNA	BONAD				KAREN	STÄMPLIN I LONDON					KAN	STAD I LONDON KORSET KORSET	HAI	FA
FREK- MAGS- VÄRT	DIDON	JAKA			TOMAS	TARAN					RELÄ	PREL- AVDAG I LONDON	LOT	
	AMARYLLIS				ARON	STÄMPLIN I LONDON					RAL	JANT		

UR EVANGELIET

”Då kom frestaren och sade till honom: ’Om du är Guds son, så befall att de här stenarna blir bröd.’”

Läs mera i Matt. 4:1-11

OM HELGEN

Fastans första söndag

Nu har vi gått in i den 40 dagar långa fastetiden. I kyrkan kan man också höra det här i gudstjänstens musik – i fastetiden tystnar både Gloria och lovpsalmen till Treenigheten.

Temat för den första söndagen i fastan är berättelsen om Jesu fyrtyo dagar långa fasta i öknen, där han frestas att överge sin kallelse.

RUNT KNUTEN

”Att våga livet en gång till.”

Temakväll med Tomas Sjödin i Nykarleby församlingshem onsdag kl. 18.30

23–28.7 2013
Förbundet Kyrkans Ungdoms Sommarläger i Pieksämäki
VÄGMÄRKEN
Vuxenbibelstudier: Peter Halldorf (Sve)
Ungdomsbibelstudier: Klas Lindberg (Sve)
Kurser med bla: Micke Gunnardo (Sve),
Klas Lindberg, Erik Vikström, Mikael Lindfelt, Tuula Vilo, Janne Löv m.fl.
www.kyrkansungdom.nu

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN CLAUS TERLINDEN

ILLUSTRATION: CLAUS TERLINDEN

Mommos ögon

MAMMA HAR FLUNSSA och pappa är på arbetsresa. ”Du får vara hos mommo ett par dagar.” Det är roligt. Pelle får sova på soffan och behöver inte ta bussen till skolan, för skolan finns här alldeles intill. ”På eftermiddagen far vi å handla” säger mommo, ”det är bra att du är här och kan hjälpa mig att bära.” Det är mycket roligare att handla med mommo. Pelle får önska vilken mat de skall laga. Och så blir det alltid något litet extra också. Nu sitter han i köket. De ska just iväg men nu hittar mommo inte sina nycklar. ”Jag har dem säkert i den andra jackan. Vänta, jag kommer just.”

Pelle hör hur mommo rumsterar i garderoben. Hon är inte alltid så bra på ordning. Har mamma sagt. Där ligger mommos röda börs på bordet. Kanske nycklarna finns i den? Pelle tar börsen och öppnar den. Här är småpengar och många sedlar. Säkert minst 10 stycken, fast de flesta är 5 eurosedlar.

”Hördu, gosse, ta bara en eller två. Hon kommer aldrig att märka det.”

”Vad?” Pelle rycker till. Vem är det som talar? Han tittar sig omkring. Ingen syns till.

”Hon har tillräckligt med pengar. Vad bryr hon sig om det finns 10 euro mindre?”

PELLE TITTAR PÅ börsen i handen. Det är ju sant. Där finns ju pengar så det säkert räcker. Och mommo är ju dålig på ordning. Har mamma sagt. Och det är bara mitten av februari och länge till nästa månadspeng.

Pelle hör hur det bullrar i garderoben. ”Var har jag bara de där arma nycklarna?” hör han mommo sucka.

”Snabbt, du måste besluta dig, hon kommer just tillbaka!” Pelle känner hur hjärtat dunkar i bröstet.

”Mommo har ju själv sagt att det är hennes trevliga plikt att skämma bort barnbarnen. Så det är ju precis som hon vill ha det!”

Pelle känner plötsligen hur börsen känns oändligt tung. ”Ta nu, ta!”

Pelle tänker på mommo, hur hon håller upp kakao åt honom och säger: ”Ska vi unna oss något riktigt gott till det här?” På hennes skrattande, blå ögon. Men plötsligt blir de alldeles mörka och fyllda av tårar och besvikelse. ”Nej!” Med ett ryck slänger Pelle tillbaka börsen på köksbordet.

”Där är de ju!” hör han hur mommo ropar i garderoben. Så kommer hon in i köket med nyckelknippan i handen.

”Tadaa!” skrattar hon. ”Det som int’ tjuven har tagit ...”. Hon tar börsen från bordet, stoppar den i väskan.

”Nu går vi, lilla gubben! Vad vill du ha för mat idag?”

Claus Terlinden är kaplan i Karis svenska församling

#bönetwitter

”Hur kunde jag någonsin misstro dig, din godhet? Här djupt i mitt eget hjärta är, liksom glädjen, smärtan och förtvivlan Din också.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
1 Mos. 3:1-7 (8-19)

ANDRA LÄSNINGEN
Hebr. 4:14-16

EVANGELIUM
Matt. 4:1-11

Första söndagen i fastan. Temat är ”Jesus segrar över frestelserna”.

PSALMFÖRSLAG

59, 339, 275, 401, 276 (N), 353:6-7.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

VECKANS PERSON

EGIL HOVLAND var en norsk tonsättare och körledare som också har tonsatt flera av psalmerna i vår psalmbok. Mest känd av dem är *Måne och sol* med text av Britt G. Hallqvist. Hovland har berättat att han fick melodin till sig som en uppenbarelse i Glemmen kyrka 1974.

Han har också skrivit musiken till bland andra *De skall gå till den heliga staden och Jordens Gud, stjärnornas Herre*.

Egil Hovland föddes i Oslo 18 oktober 1924 och dog 5 februari 2013.

Källa: Wikipedia.

KALENDERN 15–21.2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

www.borgaforsamlingar.fi
Sö 17.2 kl. 12: Högmässa i domkyrkan, Wilén, Smeds, Tollander, Helenelund, Gaudeamuskören.
Ti 19.2 kl. 12: Andakt med lunch i församlingshemmet, Smeds
On 20.2 kl. 13: Temasamling om Årets psalmdiktare i församlingshemmet, Gaudeamuskören, Helenelund

LAPTRÄSK

To 14 kl 13: Andakt på HVC i Lovisa
kl 18.30: Tjejgruppen i fh
Lö 16 kl 16: Konsert i fh med Trio Loviisa. Sinikka Lidsle (altviolin), Kari-Pekka Eskelinen (klarinet) och Marja Pohjola (piano). Frivillig programavgift till Gemensamt Ansvar
Sö 17 kl 12: Mässa i kyrkan, CÅ, VT. Efteråt Läsmöte i fh, Kapellby-Norrby läslag. Optiker Taru Korja berättar med bilder om Kyrkans utlandshjälps glasögonprojekt i Sri Lanka och Sydamerika. Missionens kyrkkaffe. Taxi. Konfirmanderna deltar
On 20 kl 18: Församlingsrådets möte i kanslihuset
To 21 kl 14: Mission i fh

LILJENDAL

Högmässa: sö 17.2 kl 10 i Sävträsk kapell. Anita Widell/AJ.
kl 13 i Andreaskapellet. AW/AJ.
Pysseklubb för 4-6 åringar: on 20.2 kl 10-12 på Kantorsgården
Pensionärsmöte: on 20.2 kl 14 Liljendal församlings pensionärer r.f. på Mariagården
Pastorskansliet: semesterstängt v. 8 (18.2-24.2).
Diakonissan: ingen receptmottagning må 18.2 pga diakonissan semester v. 8.

LOVISA

Ordets och Bödens kväll to 14.2: kl 18.30 i Lovisa kyrka, U-C Sjöman, af Hällström
Gudstjänst sö 17.2: kl 12 i Lovisa kyrka, af Hällström, Aalto
Pensionärssamling ti 19.2: kl 13 i församlingsgården, Ann-Charlotta Elo, fastlagssoppa
Morgonkaffe to 21.2: kl 8.30 i Tikva
Högmässa sö 24.2: kl 12 i Lovisa kyrka, Blom, Kantola
Puzzelkväll ti 26.2: kl 16.15 i Valkom

PERNÄ

Konsert: fr 15.2 kl. 18.00 i kyrkan med Trio Loviisa i samarbete med Borgånejdens musikinstitut. Karipekka Eskelinen klarinet, Sinikka Sorvali altviolin, Marja Pohjola piano. Fritt inträde, frivillig programavgift till insamlingen Ge-

mensamt ansvar. Efter konserten guidning i kyrkan, kyrkoherde Robert Lemberg.
Högmässa: sö 17.2 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Paula Jokinen.

SIBBO

sibbosvenskaforsamling.fi
SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa Katja Korpi, Anders Ekberg.
N PAIPIS BYKYRKA: Sö kl 10 mässa Korpi, Ekberg.
Kyrkobönderna: Fr kl 19 i Kyrkoby församling. Allan och Ulla-Britt Lindqvist: Psalmen i mitt liv.
Kyrkans Ungdom: Lö kl 18 lördagsmorgon i N Paipis bykyrka med Henrik Huldén och Patrik Frisk. Lotteri och servering.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Johannes
Övrigt: En kort middagsbön firas vardagar kl.12 i Johanneskyrkan.
Fre 15.2
Kl.10: Familjeträff i Hörnan. Höbergsgatan 10, ingång via gården. Ollberg.
Kl.12.15: Veckolunch i Höbergsgatan kl.12.15-13.30. Höbergsgatan 10E, 2 vån. Frivillig avgift.
Kl.18-20: INGET öppet hus i ungdomsutrymmena denna fredag!
Sö 17.2

Kl.10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Ahonen, Löfman. Kyrkkaffe.

Kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Djupsjöbacka, Henricson, Löfman, kören Rostrostén. Kyrkkaffe.

Kl.17: Kvällsmässa i Tomas kyrka. Djupsjöbacka, Henricson.

Må 18.2
Kl.10: Tomas familjeträff i Tomas kyrkas dagklubbstrummen. Frände.

Kl.11: Cellträff ”Guds närvaro i vår samvaro”. S:t Jacobs kyrkas församlingssal. Gertrud Strandén (09-679 576).

Ti 19.2
Kl.12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Anna-Maria Lehtoaho.

Kl.13: Träffpunkt för seniorer och daglediga. Höbergsgatan 10E, 2 vån. Moritz Wegar – ”Hör ni mig?”. Diskussion om hörselskador. Ahonen, Enlund.

Kl.18: Första korsvägsandakten i fastetiden. Korsvägen (Via Dolorosa) är indelad i fjorton stationer. Under vandringen går vi från station till station, läser texter, sjunger psalmer och ber. Johanneskyrkan.

Kl. 18: Andakt i Seniorhuset på Drumsö, Norrsvägen 1-3, Solveig Oldenburg, Anhild Träskman, Päivikki Ahonen.

On 20.2
Kl.14: Diakonitrafen i S:t Jacobs församlingssal. Gertrud Strandén ”Allensat i Gud söker min själ sin ro”.

Kl.14: Sjötorpet. Höbergssalen i Höbergsgården. Ollberg.

Kl.15: Mariakretsen i Tomas kyrkas församlingssal. Frände.

Kl.18: Kvällsmässa i Gamla kyrkan. Lindström, Almqvist.
To 21.2
Kl.19: Regnbågscafé i Hörnan. Höbergsgatan 10, gatuplanet. Ray.

MATTEUS

Matteusbilagan: ingår i Kyrkpressen denna vecka.

Matteus hemsida: www.matteus.fi

MATTEUSKYRKAN: Åbohusv. 3
Fr 15.2 kl. 19: samling för män (2 vån). Johan Hallvar: Fader vår – Vår Fader. Diskussionskväll.

Sö 17.2 kl. 12: högm, Ahlfors, Mauriz Brunell. Kyrkkaffe.

On 20.2 kl. 18.30-20: Bibelskola 2013. Vi studerar Bibeln och Bibelns värld. Kvällens tema: Frälsningshistorisk utläggning (Hebr. 1-13) Ingen anm.

To 21.2 kl. 13: torsdagsträffen, Hallvar (2 vån). En grupp för Dig som vill ha trevlig gemenskap med sång och samtal. Kaffeservering.

DEGERÖ KYRKA: Rävsvägen 13

Sö 17.2 kl. 10: högm, Hallvar, Mauriz Brunell. Kyrkkaffe.

BARN- OCH KÖRLÄGER (7-13 år)
12-14.4 på Kvarnudden i Pernå
Pris: 40 euro. Anm till kansliet, 050-380 3933 eller matteus.fors@evl.fi senast 28.3.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
fr 15.2:

- **kl. 9.45 Musiklek:** i Månsas kyrka, Skogsbacksvägen 15. Ba-Rostrostén. Kyrkkaffe.

- **kl. 10 Musiklek:** i Hagasalen, Vespervägen 12 A. Kaffeservering. Ledare: Rebecka Björk.

- **kl. 10 Musiklek:** i Hagasalen, Vespervägen 12 A. Kaffeservering. Ledare: Sussi Leskinen,

sö 17.2:
- **kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka, Tegelstigen 6. Kyrkkaffe. Bonde, Varho.

- **kl. 10 Högmässa:** i Äggelby gamla kyrka, Brogödevägen 12. Kyrkkaffe. Sandell, Hilli.

- **Puls har sportlovspaus:** Vi ses igen 24.2. Be gärna för ungdomsmarna som är i Åre på resa.

ti 19.2:
- **kl. 19 Förbön och tack:** i Munksnäs kyrka, Raumovägen 3. Stig-Olof Fernström, Sjöman, Liisa Ahlberg. Barnpassning. Kyrkdörrarna öppnas kl. 18.30.

OBS! Inga musiklekgrupper eller barnkör under sportlovet, vecka 8.

HELSINGFORS PROSTERI

Leva & lära gruppen: samlas en gång i månaden på Församlingarnas hus Tredje linjen 22, 4 våningen. I gruppen delar vi livserfarenhet och lär av varandra genom skapande verksamhet. Ledare är Ulla Gripenberg och Kristina Jansson-Saarela. Gruppen samlas tisdagen den 19 februari kl.13-16, fjärde våningen rum Silvennoinen.

Kampens kapells öppethållningstider:
Kampens kapell är öppet för mö-

SOLF
Skriftskola: lö kl. 9.30.
Familjedag: sö kl. 16 i fh, sång, gruppkaktiviteter för hela familjen, servering.
Gudstjänst: sö kl. 18 (obs. tiden), Ann-Mari Audas-Willman, Peter Brunell.
Måndagssamling: må kl. 13.

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa sö kl. 13: Janne Hänninen, Siv Jern, Dan Andersson.
Morgonbön to 21.2 kl. 9: Siv Jern, Dan Andersson.
Sportlovsläger för åk 1-6: på Alskat 25-27.2. Pris 30 euro. Anm. senast 15.2 till hanna.ostman@evl.fi, 044 480 8342.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm, Tia-Maria Nord, Monica Heikius.
Mötesplats: sö kl. 17, Janne Hänninen.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Högmässa: sö kl. 10, Janne Hänninen, Monica Heikius.
SUNDOM KYRKA
Högmässa: sö kl. 10, Malin Lindblom, Dan Andersson.

VÖRÅ
Gemensamt:
To 21.2. kl. 14: Gemensamt Vi över 60 i Oravais Fh. Gåster: Johanna och Anders Månsus, Maxmo pensionärskör m.fl.
Vörå
Sö 17.2. kl. 10: Gudstjänst. T Klemets, Bäck.
Sö 17.2. kl. 18: Cafégudstjänst i Fh. T Klemets, Martin Klemets med kompbänd. Söndagsskolbarnen sjunger. Servering.
Ti 19.2. kl. 19: Läsmöte i Rökiö kvarnstuga. T Klemets, Streng.
On 20.2. kl. 19: Läsmöte i Lotlax byagård. T Klemets, Svarvar.
Oravais
Sö 17.2. kl. 14: Läsmöte för Norra Kimo. Vårdar: Gunda och Gösta Lillbacka, Kimovägen 419. I Klemets, Streng.
Sö 17.2. kl. 18: Kvällsgudstjänst i kyrkan. I Klemets, Streng, gudstjänstgruppen. Sång av Rolf och Ingmar. Kvällsté i Fh.
Må 18.2. kl. 13: (Obs dagen!) Kyrkosyfoöreningen i Fh.
On 20.2. kl. 19: Läsmöte för Strandbyn. Vårdar: Kirsi och Jari Saari, Bockbergsvägen 4. I Klemets, Streng.
To 21.2. kl. 14: Gemensamt Vi över 60 i Fh. Thors taxi nr. 1 från Stubbrösl kl. 13.15 via Eljasus, Seiplax 13.20, Tallåsen 13.25, Karvat 13.35. Thors taxi nr. 2 från Keski

kl. 13.15, Komossa 13.25, Kimo 13.40.
Maxmo
Lö 16.2. kl. 19: Kristen lördagskväll i Fh. Ralf Salo, Granlund, Bäck. Sångprogram, servering.
Sö 17.2. kl. 12: Högmässa i kyrkan. Granlund, Bäck.
Sö 24.2. kl. 13.30: Maxmo kyrkliga ungdomskrets r.f.s årsmöte i Fh.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
To 18.30: Bibelsits i Ytteresse bönehus.
-19: Karabön i församlingsstugan.
Fr 20: Stugokväll, Wikblad.
Sö 10: Högmässa, Granlund, Johansson. GloriEss.
-14: Sammankomst i Punsar bönehus, P-E Häggman.
-18: Kvällspredikan i Ytteresse bönehus, Albert Häggblom. Efteråt avdelningens årsmöte.
-18.30: KU:s årsmöte och gemenskapskväll i församlingsstugan. Per Stenberg medverkar.
On 12: Lunch för dagliga i Henriksborg (7€). Gäst: Albert Häggblom. Anmäl senast 14.2 till tfn 0403 100 454. Taxiskjuts ordnas.
-18.30: Bibelsamtal i Punsar bönehus.
-19: Karavall i Henriksborg med Bo Sanfrid Höglund. Tema "Mannen som förebild". Salt och sött serveras till priset 7 €. Anmäl senast 19.2 till tfn 0403 100 450 (ti och fr kl.9-12).

JAKOBSTAD
Fr 18: Jakobstads Fridsförening r.f. årsmöte i Skutnäs bönehus.
Lö 19: Pjäsen "Fristad" skriven av Tom Wilhelms framförs av Göran Sjöholm i FC. Tillfället inleds med kaffeservering från kl. 18.30. Inträde: 10 € vid ingången. Boka gärna säker plats via församlingskansliet tfn 0403 100 410 kl. 10-15 eller jsv@evl.fi
19: In da house ser pjäsen "Fristad", inget inträde för konfirmander.
Sö 12: Högmässa i kyrkan, Krokfors, Ostman, Kyrkokören.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Stefan Snellman.
16: Fokus i FC. "Dag av tacksamhet". Fokus 10-års fest, Krokfors m.fl. Knytkalas.
To 18: SLEF:s missionsafton i FC, Lars-Erik Björkstrand.
19: Kvinnocafé i FC. Eva Gadda berättar om familjens vistelse i Afrika.

stora" i kapellet, B.Salo.
Lunch kl.12.00: Lunchmälan till marigita.ahman@evl.fi senast 25.2. 2013.

KRONOBY
Orgelkonsert: lö 19.00 i kyrkan, Marianne Gustafsson Burgmann
Gudstjänst: sö 10.00, Norrback, Mikael Heikkilä, Kronoby Sångkör, gideoniterna medv.
Kvinnogruppen: nästa to 19.00 hos Anita Anäs, Camilla Klockars medv.

LARSMO
Fre 15.2 kl. 19.30 Ungdomssamling: i Xodus.
Sö 17.2 kl. 10 Högmässa med dop: Sjöblom, Wiklund. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Fagnäs, Fagerudd.
To 21.2 kl. 17.30 Nattvard vid Sandlunden: Lassila, Wiklund.
kl. 19 Karagruppen: samlas vid Inremissionshemmet. Kvällens gäst är pastor Tomas Portin.

NEDERVETIL
K-möten i fh:
Fr 19: Kerstin och Erik Vikström, pensionärskören, J-O Granbacka
Lö 19: i fh, Erik Vikström, Erika och Daniel Norrback, Anna Finell, Anders Store. OBS! Barnpassning.
Högmässa: sö 10, Erik Vikström, khden, kantorn, KU:s blåsorkester. Efteråt kyrkkaffe och kort program i fh.
Läsmöte: sö 14 med Emmes läslag hos Saimi och Albin Jungell.
Pensionärsamling: ti 13 i fh.
Läsmöte: ti 19 med Jolkka läslag hos Britta och Kaj Laako.
Läsmöte: on 19 med Viitavesi läslag hos Birgitta och Erik Cainberg.

NYKARLEBY
On kl 18.30 Temakväll: i fh, Tomas Sjödin: "Att våga livet en gång till", kyrkokören.
Tonbildningsdag 23.2: kl 9-13, Munsala fh med Heidi Storbäck. Anmäl senast 20.2, 040-1470120.
Loppis för Gemensamt Ansvar: 16.3 kl 10-17 i Jeppo fh. Bordshyra 10 euro, boka via Lena Norrback 040-7682831.

NYKARLEBY
Sö kl 10 Bygudstjänst: i Kovjoki bönehus, Edman, Ringwall.
-kl 12 Bygudstjänst: i Socklot bönehus; Forslund, Enroth.
-kl 12 Bygudstjänst: i Markbygården; Holmberg, Lönnqvist.
-kl 18 Kvällsgudstjänst: fh, Edman, Ringwall, sång Linda Andtbacka. Efteråt KU-kretsens årsmöte.
Må 13 Missionssyfoörening: fh
-kl 18 Kenyamission: fh, Uno Lundgren
Ti kl 15 Skriftskola: fh
To 13 Samtalsgrupp för män: fh
MUNSALA
Sö kl 10 Högmässa: i Pensala bönehus, Forslund, Enroth.
On kl 14.45 Skriftskola: fh.
JEPPÖ
Sö kl 10 Gudstjänst: Holmberg, Lönnqvist.
To 13 Missionssymöte: i klubbok. Gäst Harry Holmberg.
-19 Läsmöte: hos Maria o Mats Lindborg, Östra nedre läslag.
Bönegrupp: varje söndag kl 19, fh

PEDERSÖRE
Andakter:
- Fr 14 i Pedersheim, Purmo församling
- Ti 13.30 i Flyngårdets pensionärshem, Eklund
Ungdomssamling: Fr 20 i Forsby bykyrka
Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, Häggblom, Manskören, dir. Nils-Oscar Frantz, Nyholm, textläsare Kerstin Grev, dörrvårdar Östensä.
Årsmöte: Sö 11.30 för KU-kretsen i Pedersöre i Kyrkostrands församlingshem
Sammankomst: Sö 15 i Flyngängens bönehus, Seppo Tupeli
Lions välgörenhetskonsert: Sö 19 i kyrkan
Missionsstugans lastningstalko: Må 16 Biståndstransport till Litauen, välkommen!
Pensionärsamling: On 12 i Kyrkostrands

församlingshem, Barbro Stenbacka, mat & kaffe 10 €
Symöten:
- Må 13 i Lövvö hos Märta Emet, Eklund
- Ti 13.30 i Bulderbackagården, Näse
- To 21.2 kl. 13.30 i Kälby bönehus

PURMO
Högmässa: sö kl 10 i kyrkan. Khden, R Blomqvist, Frank Berger medv. med sång.
Möte: sö kl 14 i Lillby förs.h. "Sionsharpan i centrum". Joakim Förars, Bo-Greger Nygård
Förböns och lovsångskväll: sö kl 19 i Nordanå. En avslappnad stund i övre salen.
Missionsamling, Salamu: må kl 19.30 i prästg.
Drängstugans personalmöte: ti kl 19 i prästg.
Temakväll: to 21.2 kl 19.30 i Ävist. Tema: Vardagskristen med Christoffer Björkskog.
Drängstugans resa till St Petersburg: 5-8.4.2013 Några platser kvar. Sista anm.dag 20.2 Kontakta: M Sandström 040-3100 463

TERJÄRV
Pensionärernas årsmöte: förs.h, to 14.2 kl 13, program, servering.
Ungdomssamling: fr 15.2 kl 19, B. Söderbacka, förs.h.
Högmässa: sö 17.2 kl 10 i förs.h. khden, L-E Ahlskog.
Läsmöte med Skogsby läslag: sö 17.2 kl 10 hos Sanna och Stefan Särs.
SLEF:s lokalavdelningens årsmöte sö 17.2 kl 13 i Högnabba byahem, inledn. Albert Häggblom.
Sorgegruppen, obs!: ti 19.2 kl 13, förs.h.
"Må bra dag": för närståendevårdare to 21.2 kl 10, förs.h.

<http://sanktjohannes.info>
17.2 kl 11 gudstjänst i Biblion, Biblioteksg 5, Vasa.

LEDIGA TJÄNSTER

Ledig tjänst i stiftet

Tjänsten som lagfaren assessor vid domkapitlet i Borgå stift

Behörig är den som avlagt juris magisterexamen och som är förtrogen med domarvärv eller förvaltning. Den som väljs bör vara medlem i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och ha utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska. Lagfarna assessorns huvudsakliga arbetsuppgifter är att leda förvaltningsavdelningen, handha förvaltningsärenden i domkapitlet samt ge råd i juridiska ärenden till stiftets församlingar. Administrativ förmåga samt kunskaper i ledarskap och den kyrkliga förvaltningen förutsätts.

Tjänsten ledigförklaras som deltidstjänst på 80 %. Tjänsten är placerad i kravgrupp 702. Grundlönen är 80 % av 4 782,82 €. Den valda skall uppvisa lärarintyg före tjänsten tillträds.

Tilläggsuppgifter ges av lagfarna assessorn Kasten Österholm, tel. 019-529 7714 eller notarie Clas Abrahamsson, tel. 040-728 0693.

Tjänsten söks hos domkapitlet i Borgå stift senast 8.3.2013 klockan 15.00. Adress: PB 30, 06101 Borgå

ÅRSMÖTEN

Vanda Västra Diakoniföreningens årsmöte

sö 17.2. kl. 11:00(efter högmässan) i Bagarstugan, Kurirvägen 1, Vanda. Försäljning av Gemensamt Ansvar-produkter. Kaffeservering.

VANDA SVENSKA FÖRSAMLING FÖRSAMLINGARNA I VANDA

Finlands svenska prästhemsförbund r.f. håller årsmöte och firar sitt

75-års jubileum lörd. 16.3.2013

i Helsingfors på Högbergsgården, Högbergsgatan 10A.

Kl.16 Årsmötesförhandlingar
Kl.17 Mingel
Kl.18 Festmiddag med tre rätter. Tal och musikprogram.
Pris: 30 €. Bet. till konto FI02 49704820001501 senast 5.3.
Kvällen avslutas med mäsas som förrättas av biskop Björn Vikström.

Anmäl dig senast 5.3. Till Maria Björkgren-Vikström, maria.b.vikstrom@gmail.com el. 040-5622585

Välkommen!

Söndag 3.4 "Söndagsskolans dag" på Pörkenäs: kl.11.00: "Gudstjänst med små och

Res Med Oss!

Våra populära dagskryssningar till Tallinn med Eckerö Line fortsätter nu med den nya MS Finlandia!

Lö 16.3, 20.4 och 18.5, nya priser: 60€, från kyrkskåpet, 65€, (från Ekenäs, Karls. Ingå) och 69€, (från Bromarv och Tenala)

Hotellpaket till Tallinn under påsken 30.3-1.4, pris från 155,-. Bästprisgaranti. Eckerö Lines nya MS Finlandia din dröm. Ingar under: tur-retur, Hotel Comptel**** med Lüks.. Busstransport från Vasa/land till hotell.

Blomsterresa till Holland Amsterdam 21-23.4, pris från 692,-. Svensk delig julresan där man får se de finaste blomsteräkten. Central Leijer hotel, 3 utskick, samt bussresor.

Västnyland - Åland-Vanda flygplat tur-retur ingår i priset. OBS: Boka genast, 6 platser kvar!

Sparesa till Åland 2.5.5, pris från 404, Eckerö Line och Terese Paradis hotel.

10 platser kvar till Åland, hote l med kvällspension, 6 hotellnätter, bussresor till Västnyland - Ålands tur-retur och Tallinn-Vanda tur-retur samt en godbit randtur i Åland.

Vägnäring till St. Petersburg 1-3.6 Gruppresa med St. Petersburg, 2 utskick på lördagen och dag i St. Petersburg. Årsmötet i tur-retur till St. Petersburg från Västnyland tur-retur ingår. Pris fr. 250,-

Bordvärd 10,- /bokning.

Mera resor och nyttiga tjänster program finns på våra hemsidor eller på vår hemsida www.turistkaupunka.com

KYRKKÅPET
Munkholmstegen 15
tel. 09 296 5200
www.kirkkakaupunka.com

KARIN
Bagarvägen 1
tel. 019 275 2400
www.vandaforsamling.fi

D-vitamin då det är som bäst. Priselönad! www.bioteekki.fi

Säkra din tillförsel av vitamin!

Bioteekki Lyko D plus
Stark, 25 µg D3-vitamin och 5 mg lykopen.

Bioteekki Teho D plus
Stark, 25 µg D3-vitamin.

Bioteekki Teho D droppar
Dryg, 10 µg/droppe D3-vitamin.

Försäljning: Hälsö- och naturkostaffärer, -avdelningar och på apotek.

PÅ GÅNG

MELODI GRAND PRIX 2013

MGP söker nya talanger i åldern 8-15 år. MGP är en unik musiktävling som har hittat över 100 finländska talanger sedan starten år 2007.

För att inspirera och stöda den som vill vara med i MGP ordnas workshops med musikerna Ben Bergman och Macke Granfors på sex orter i mars. Att vara med i MGP workshop kan vara första steget mot en egen låt och en plats i direktsänd final.

Åbo lördag 9.3 kl. 11.30-16.30, De ungas konst- och aktivitetshus VIMMA, Auragatan 16.

Mariehamn söndag 10.3 kl. 11.30-16.30, Övernäs högstadieskola, Västra Skolgatan 4.

Helsingfors lördag 16.3 kl. 11.30-16.30, SFV-salen, Nylandsgatan 17 B.

Borgå söndag 17.3 kl. 11.30-16.30, Strömborgska skolan, Lundagatan 1-3.

Jakobstad, lördag 23.3 kl. 11.30-16.30, Ungdomsgården Tobaksmagasinet, Jakobsgratan 9.

Vasa söndag 24.3 kl. 11.30-16.30, Kulturskafferiet Ritz, Kyrkoesplassen 22 A.

Anmälningar till workshop och frågor gällande MGP rikts till Marica Fagerholm-Åsten, projektledare på FSU, telefon 050 502 4266, marica@fsu.fi.

Bidrag till MGP 2013 bör postas senast onsdag 3.4.2013. På MGP:s webbplats på svenska.yle.fi/mgp finns allt du behöver veta.

I april utses tio finalister som går vidare till den direktsända finalen lördagen den 5 oktober i Yle Fem och Arenan. I juni får de tio artister och grupper som kommit med delta i Camp-MGP. På lägret medverkar bl.a. sångcoachen Tomas Höglund, dans- och scenlärare Anne Pihlström, rockbruden Niki Rock (Petra Westerback) som har de bästa artisttipsen medan musikproducenten Niklas Nylund tar hand om arrangemang, låtbakgrund och skivinspelning. I september utkommer MGP 2013 skivan med samtliga finallåtar. Lördagen den 5 oktober sänds MGP-finalen direkt i Yle Fem och på Arenan. Då röstas publiken och en jury fram årets vinnare.

DOMKAPITLET

Lagfarna assessorn vid Domkapitlet i Borgå stift Kasten Österholm har beviljats begärt avsked från 1.8.2013.

Tjänsten som lagfaren assessor vid Domkapitlet i Borgå stift (80 %) har förklarats ledig att sökas senast 8.3.2013 kl. 15.

Kyrkoherden i Lapträsk svenska församling Christer Åberg har beviljats begärt avsked från 1.8.2013.

Kuopio domkapitel har med Borgå domkapitels medgivande förordnat församlingspastorn i Vårdö kapellförsamling i Sund-Vårdö församling Mathias Junell att sköta kaplanstjänst (VI) i Järvi-Kuopion seurakunta 1.2 - 11.8.2013.

Kaplanen i Mariehamns församling Kent Danielsson har förordnats att vid sidan av egen tjänst sköta kyrkoherdetjänsten i Brändö-Kumlinge församling 1.2 - 31.5.2013.

Fullmakt på C-kantorstjänsten i Sjundeå svenska församling har utfärdats åt kantor Hanna Noro från 1.3.2013.

Kyrkoherden i Kristinestads svenska församling Lars Nisula har utsetts till tf. kontraktsprost i Närpes prosteri 1.6 - 31.10.2013.

Tf kyrkoherden i Övermarks församling Ralf Sandin har beviljats tjänstledighet 16.1 - 31.3.2013.

Tf kaplanen i Närpes församling Marcus Jakobsson har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i Övermarks församling 16.1 - 31.3.2013.

Pastor Peter Lassus har förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i Närpes församling 16.1 - 31.3.2013.

Stickade lapptäckten och gemenskap

I dag, den 28 januari, kommer jag från Mariehamns församlings Moder Teresa-grupp i Odalgården, ett av stadens äldreboenden. Det kändes så roligt att träffa damerna i gruppen igen. Vi blir bara färre och färre men så länge jag är välkommen att koka församlingens kaffe och prata med dem en stund gör jag det gärna. I dag träffade jag Therese, Martha och Lea som är med på bilden. Vi blir gärna fler. Församlingens kaffe räcker också åt dem som blivit för orkeslösa att längre sticka eller sy. Ni är också välkomna!

Grupperna träffas i två lokaler en gång i månaden, Folkhälsans allaktivitetshus och Odalgården. Var och en i gruppen stickar lappar för filter eller syr ihop lappar som andra stickat hemma. Det stickas också i Margaretgården varje vecka, där två andra grupper samlas efter torsdagslunchen för pensionärer.

I dag frågade jag Therese Koskinen om hon minns hur många filter hon sytt under åren. Hon svarade: - Jag har sytt ihop 33 stycken under årens lopp. Då ska man beakta att varje filt består av 61 lappar.

Det har inte varit trendigt att sticka mycket under

I MIN FÖRSAMLING

de senaste åren. Följaktligen finns inte så mycket restgarn att tillgå. Men om någon har mindre eller större lager av lämpligt yllegarn att skänka till församlingen blir damerna glada.

En gång varje höst och vår samlas alla grupperna till filttalko i Margaretgården. Då bjuder församlingen på lunch och kaffe. Alla stickade lappar läggs fram

och det är fritt fram att välja ut och montera filter att sy ihop hemma. Också de färdiga filtarna bredds ut till besökande. En del är riktiga konstverk men huvudvikten ligger på att de skall värma mottagaren. Man får också ta av det skänkta garnet för stickning och till montering. Många fler damer än Therese har sytt åtskilliga filter under de år dessa grupper fun-

nits. Jag brukar ta hand om de lappar som inte passar in just då och de blir också varma filter utan anspråk på skönhet, likt den på bilden, för en frusen fattig någons.

Ärligen samlas de flera hundra värmande filtarna in för transport till Helsingfors genom Emmaus för vidare befordran till behövande.

MARIANNE DANIELSSON

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

20 årig sjuksköterskestuderande kvinna söker lägenhet i Helsingfors. Studerar på Arcada, motionerar, är alkoholfri och rökfri. Mail: gronlun@arcada.fi Tel: 0407285573

Önskas hyra! Rökfri pålitlig 28-årig man från Vasa önskar hyra 1-2 rums, om möjligt möblerad lägenhet under tiden februari/mars-september/oktober 2013 pga. projektarbete i huvudstaden. Vänl. Ring Björn 0400-525045

UTHYRES

Ljus enrummare, 1 rum +kvr+bdr = 28m² på Drumsö från och med 1.3.2013 Vänligen tag kontakt tel 040 521 9351 eller 0400 512350

Uthyses fr.o.m. mars bostad 3 r + kök 61m² nära Åbo centrum. 0503840987, 0505730336.

Etta i Hertons, fin utsikt. Bra förbindelser. Tel: 040-3528120

Annonsera i

KP.
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

Optisk specialaffär

Torggatan 9 Tel. 018-19 226 Mariehamn

EKTA
EKENIS MUSEICENTRUM
TAMMISAAREN MUSEOKESKUS

liv och konst
Didrichsens samling
elämä ja taide
Didrichsenin kokoelma
life and art
Didrichsens collection

Helene Schjerfbeck

MED BLICKEN
MOT STJÄRNORNA
- forna indian kulturer

24.5.2013 - 2.3.2014

TÄHTIIN KÄÄNTYNEET
- muinaiset intiaanikulttuurit

GAZING AT THE STARS
- ancient precolumbian cultures

GUSTAV WASAS GATA 11 | KUSTAA VAASAN KATU 11
RASEBORG.FI/MUSEUM | RAASEPORI.FI/MUSEO
FACEBOOK.COM/EKTAMUSEUM
019 249 2518 - 019 289 2512

Över 60.000 produkter under samma ställe!

● Tornio
● Keminmaa
● Kiiminki
● Oulu
● Kempele
● Raahel
● Oulainen
● Haapavesi
● Ylivieska
● Nivala
● Haapajärvi
● Iisalmi
● Kaustinen
● Pyhäjärvi
● Alahärmä
● Vöyri
● Kauhava
● Vaasa
● Alajärvi
● Lapua
● Seinäjoki
● Närpiö
● Kurikka
● Saarijärvi
● Kauhajokki
● Jalasjärvi
● Kankaanpää
● Parkano
● Ylöjärvi
● Tampere
● Pori

Nu äntligen i Kuopio!

MATKUS SHOPPING CENTER

Halpa-Halli
www.HHnet.fi

www.HHnet.fi

Tyck om!

/halpahalli

INKAST KATARINA GÄDDNÄS

Alla hjärtats dagar ...

LÄNGE FNYSTE jag åt Alla hjärtans dag och vägrade bry mig om den. Den var nästan lika förhatlig som Halloween. En främmande, plastig, glittrig och genomkommersialiserad firardag. Det kan ha att göra med en överdos av amerikanska rom-coms, där tjejen med brustet hjärta sitter hemma i soffan, gråter och äter glass ur enorma förpackningar. Detta medan ex-pojkvännen och hans nya flickvän sitter på en mysig restaurang smyckad med hjärtballonger.

DET ÄR bara att konstatera att vi lever i en globaliserad värld, där kulturer och traditioner blandas och befruktar varandra. Alla hjärtans dag är en relativt ny företeelse hos oss i Norden, men i Frankrike och England har den funnits åtminstone sedan medeltiden. Den äldsta bevarade valentinhälsningen är från 1477, skriven av en ung kvinna till hennes trolovade. Det finns faktiskt tre kristna martyrer med namnet, men den kändaste Sankt Valentin var prästen Valentinus i Rom.

HAN HALSHÖGGS 14 februari 269 e. Kr., för att han vägrade avsäga sig sin tro. Brottet han begått var att viga kristna par. Legenden berättar att han hjälpte sin fångvaktares dotter att få synen åter och att hela hennes familj blev kristna. Han var också våldsam förälskad i nämnda flicka och lyckades smussa ut en liten lapp med en kärleksdikt åt henne innan han avrättades. Därav traditionen med att skriva Alla hjärtans dag-kort.

PÅ MEDELTIDEN trodde man att det var i mitten av februari som fåglarna sökte och fann sin partner och folkkulturen var snabbt att överföra detta även till människorna. Det i kombination med prästen som, vid samma tid på året, halshöggs för att han hade vigat förälskade par gav grunden till det romantiska firandet.

JAG FNYSER inte längre åt Alla hjärtans dag, eller vändagen som den faktiskt heter i Finland. Kanske det verkligen finns skäl att på ett särskilt sätt fira kärlek och vänskap en dag i året. Den med brustet hjärta skall inte behöva sitta ensam hemma och äta glass en sån dag. Finns det någon i din omgivning som just nu behöver få känna att han eller hon har en god vän? Skriv ett brev, lyft telefonen, hälsa på hos den ensamma och gamla. Kort med hjärtan, blommor, bakelser, och choklad är trevliga men inte nödvändiga. En öppen blick, en varm omfamning kan vara det som får någon att orka se världen med nya ögon.

ATT VARA människa är att vara medmänniska, inte bara på Alla hjärtans dag utan alla dagar, alla hjärtats dagar. Glömmer vi det har vi förlorat vår mänsklighet.

Katarina Gäddnäs är författare och journalist.

BOSÄTTNINGAR ISRAEL

Fred förutsätter mänskliga rättigheter

Tomas Sandell anklagar Kyrkans Utlandshjälp för bojkott av produkter från israeliska bosättningar (KP 6/2013). Kyrkans Utlandshjälp varken bedriver eller rekommenderar bojkott. Däremot kräver vi att produkter från bosättningarna märks på ett sakligt sätt. Vi verkar för att de som bor på de ockuperade palestinska områdena skall ha samma mänskliga och medborgerliga rättigheter.

Vi samarbetar med lokala kyrkor och israeliska freds- och människorättsorganisationer för att få till stånd en rättvis och hållbar fred i området. Därför är det ytterst viktigt att stater och företag följer internationella avtal.

Kyrkans Utlandshjälp ger humanitär hjälp och bedriver utvecklingsarbete och påverkingsarbete i över trettio länder, för närvarande bland annat i Syrien. Krig och konflikter är ett stort hot mot de mänskliga rättigheterna. Att de mänskliga rättigheterna inte förverkligas är också ofta en orsak till samhällslig instabilitet. Det är beklagligt att främjande av palestiniernas mänskliga rättigheter väcker sådant motstånd.

AARO RYTKÖNEN
Chef för påverkingsarbetet
Kyrkans Utlandshjälp

BOSÄTTNINGAR ISRAEL

Israelkritik är inte judehat

Tomas Sandell från ECI gör judarna en björntjänst då han jämför kritik av staten Israels politik med judehat.

Konflikten Israel-Palästina är tragisk. De förföljda judarnas önskemål om en fristad tillmötesgicks på palestiniernas bekostnad. Båda parterna har historiska rötter i området. Båda kan peka på orättvisor och löftesbrott i närhistorien. Båda begär våldsdåd som måste fördömas.

Tvåstatslösningen enligt internationell lag är mest realistisk. De israeliska bosättningarna på ockuperat område undergräver den lösningen. Man måste få kräva upphovsmärkning av produkter från bosätt-

ningarna utan att stämplas som antisemit.

Att Sandell talar om demonisering är att kasta sten i glashus. Det är kristna sionister som uttalat demoniserar araberna. De ser staten Israel som uppfyllelse av Guds löften och araberna som Guds motståndare. De ser fram emot en slutstrid mellan Israel och dess fiender. De är starka bland evangelikala kristna och inom det republikanska partiet i USA. Tomas Sandell spelar dem i händerna.

ULF SÄRS
Helsingfors

ILLAMÄNDETS ORSAKER

I teologin behövs mera psykologi

Jag har uppskattat Patrik Hagmans tankar som gått att läsa i Kyrkpressen under de senaste åren. Men funderingarna kring varför "vi mår så dåligt" i relation till "meningen med livet, vem jag är och varför världen är som den är" (KP 6/2013) får mig att gripa pennan. Jag tycker texten blir på hälft, men kanske det är meningen?

Jag håller med om att vi behöver diskutera varför alla ibland och en del mer ihållande mår dåligt. Men precis som du Patrik till slut skriver, är det "ett jag" som mår dåligt, inte bara "vi" i en stor likformad klump. Man kan må synnerligen dåligt trots olika ideologier man följer, eller trots avsaknaden av olika tros- eller tanke-system.

Allt beror på om det vi tror eller tänker eller sysslar med i tillräcklig grad berör just vårt/våra verkliga liv.

Något att tro på, tänka i linje med, hålla på med kan likaväl vara en destruktiv flykt undan verkligheten. Då är illamäendet ändå ett faktum i något skede trots att man till synes har en mening i livet, trots att man ser sig som ett jag i något sammanhang, trots att man tror på ett visst sorts samhälle och jobbar för det eller motsatsen av olika skäl låter bli att ta del i det.

I basen finns ju livet vi dimpt rakt ner i. Orsakerna till illamäendet är där (den så kallade anknypningstörin), och de varierar från person till person. Grun-

den är att ingen människa och inget samhälle är fullkomligt. Där avigsidorna är starka parat med utsatthet och känslighet blir följderna destruktiva för barn och unga och för livet i fortsättningen.

Att detta skulle ha något att göra med ett ökat behov för människan idag att finna sig själv och se en mening i tillvaron kan stämma, men bara ibland. Ja, ökat välbstånd och möjligheter, teknologiska och andra, gör inte nödvändigtvis någon lyckligare, ofta tvärtom. Men i alla tider har ett slaget barn haft ett otacksamt utgångsläge. I alla tider har en drucknen pappa och /eller mam-

ma skapat enorma skador. I alla tider är incest och andra övergrepp omättligt skadliga för människans utveckling och liv. För att nu bara nämna några få saker.

I teologin behövs mer psykologi och i psykologin teologi, brukar jag säga. Ur teologins synvinkel ligger illamäendet i synden och dess olika följdverkningar i ett mer eller mindre komplicerat mönster. Mer finns det inte möjlighet/utrymme att kommentera i det här skedet.

HENRIK NYMÅLM
Borgå

FÖNSTER, DÖRRAR, KAKEL
www.nordicsale.fi
Fabrikmåttfel och II-klass

Beställ vår Nya Resekatalog 2013, här finns bl.a.

- Kemi snöslott+Ranua djurpark 2-3.3
Påskan i Riga 29.3-1.4
- Holland o Blomsterparaden 17-22.4
- Åland med skärgårdsfärjorna 3-5.6
Lofoten o Hurtigrutten 5-11.6
Legoland-Köpenhamn 12-17.6
Östersjöns vackra huvudstäder 13-18.6
Magiska Gotland 24-29.6
Vimmerby-Kolmården 25-28.6, 30.7-2.8
- Gotha Kanalkryssning 2-5.7
Nordkap-Midnattssolens land 9-14.7
Siljanbygden-Dalarna 17-21.7
Soliga Öland-Glasriket 22-26.7
Saima kanal-Viborg 24-26.7
- Stora Baltikum-Polenresan 28.7-5.8
Hardangervidda med Geilo - Flåmsbanan 12-19.8

Kristina från Duvemåla fortsätter:
8-9.3, 12-13.4, 3-4.5, 17-18.5, 18-19.5

Gotha Kanalkryssning
RYHMÄMMEKRYSSNING

www.svanbacksbussar.fi
fn 020 781 5360 (må-fre kl. 9-16)

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

HAT PÅ NÄTET

"Här och nu finns avståndet som gör att människor inte tänker på vad mottagaren känner när de skriver att hon är en hora som borde våldtas."
Österbottningen

Väl värt väntan.

Nu är den äntligen här: Riktig länk. På Snellman lagar vi korv som om vi gjorde den åt oss själva. Därför har vår nya länk mycket kött och färre tillsatsämnen. Den har till exempel inget tillsatt fosfat. Därför smakar den naturligt gott.

Nu är länk en riktig maträtt. Se våra recept på adressen www.snellman.fi

FÄRRE TILLSATSÄMNERNEN,
NATURLIGARE VAL.